

Jaarverslag Stichting MIND **2023**

Inhoud

Bestuursverslag

1. Missie en doelstellingen	5
1.1 Onze droom	5
1.2 Missie	5
2. Feiten en cijfers	7
2.1 Cijfers psychische problemen in Nederland	7
2.2 Gebruik van de ggz	7
2.3 Zelfdoding en euthanasie	8
2.4 Jongeren en suicide	8
3. Programma's en campagnes	9
3.1 MIND Korrelatie	9
3.2 MIND Young	10
3.3 De Gezonde Generatie	15
3.4 Publieksvoorlichting	17
3.5 Subsidieprogramma en onderzoek	18
4. Voorlichting en communicatie	21
4.1 Themaspecials	21
4.2 Websites	21
4.3 Social Media	22
4.4 Media	24
5. Fondsenwerving	26
5.1 Donaties en giften	26
5.2 MIND Acties en Evenementen	26
5.3 Particuliere Fondsenwerving	31
5.4 Leadwerving	32
5.5 Fondsenwerving overig	32
6. Organisatie Stichting MIND	35
6.1 Bestuur, directie en medewerkers	35
6.2 Maatschappelijk verantwoord ondernemen	39
6.3 Risicomanagement	40
6.4 Klachten	43

7. Financiën	44
8. Vooruitblik naar 2024	46
Begroting	48
Jaarrekening	50
Controleverklaring accountant	80

Voorwoord

Mentale gezondheid is nog nooit zo vaak in het nieuws geweest als het afgelopen jaar. Het aantal mensen met psychische klachten stijgt, jongeren ervaren in zeer hoge mate stress en prestatiedruk en toegang tot de ggz komt steeds verder onder druk te staan. Het zijn alarmerende cijfers, die het werk van MIND urgenter dan ooit maken.

2023 stond voor MIND als organisatie in het teken van bestuurlijke transitie. Na het vertrek van oprichtster Marjan ter Avest, heeft Dianne Burger MIND ad interim geleid tot mijn start in juni. Ik

heb MIND in de eerste maanden leren kennen als een enorm veelzijdige organisatie, waar medewerkers, leden en vrijwilligers met enorme gedrevenheid werken aan betere (toegang tot) ggz en een mentaal gezonder Nederland.

Stichting MIND is dé fondsenwervende organisatie die zich inzet voor een mentaal gezonder Nederland. De veelzijdigheid van het werk van MIND is een reflectie van de enorme complexiteit van het thema mentale gezondheid, doorweven met sociaal-maatschappelijke, culturele en individuele factoren. We zien gelukkig steeds meer openheid ontstaan over psychische klachten en mentale gezondheid, maar we zijn er nog niet.

Het gegeven dat de helft van de Nederlanders op enig moment in het leven te maken krijgt met psychische klachten, een aantal wat nog steeds toeneemt, betekent dat we als maatschappij aan de bak zullen moeten om het tij keren. Maar hoe voer je op de juiste manier een gesprek over mentale problemen? Wanneer heb je professionele hulp nodig en wat hoort bij het leven en kun je met steun van vrienden of familie oplossen? Daarbij is bijvoorbeeld goede voorlichting, maar soms ook telefonisch of online hulp en advies van Korrelatie essentieel. Wij zijn er daarom trots op dat wij weer 20.000 keer advies hebben kunnen geven, en deze dienstverlening in 2023 met een 7,9 is beoordeeld!

Heel bijzonder is dat ook dit jaar wéér meer mensen in actie zijn gekomen voor mentale gezondheid, lopend, rennend, roeiend, fietsend, en op allerlei andere eigen manieren. Met de MIND Blue Monday Run is in 2023 zelfs voor het vijfde jaar op rij een recordbedrag opgehaald. Ik wil iedereen die een actie is gestart of op een andere manier heeft gedoneerd aan MIND bij dezen ongelofelijk hard bedanken. Het is met jullie support, en die van de loterijen en VWS, dat wij en onze samenwerkingspartners ons dagelijks kunnen inzetten voor iedereen met psychische klachten en hun naasten.

Met veel trots blikken wij in dit jaarverslag dan ook terug op onze activiteiten in 2023.

Dienke Bos, directeur-bestuurder MIND

1. Missie en doelstellingen

1.1 Onze droom

Stichting MIND droomt van een samenleving die psychische gezondheid koestert, daarin investeert en alles doet om psychisch leed te voorkomen. Een samenleving waarin iedereen die nu of in de toekomst te maken heeft met psychische klachten kan rekenen op begrip, ondersteuning en goede zorg.

1.2 Missie

Onze missie sluit naadloos aan bij onze droom. We geven samen met onze vele betrokken samenwerkingspartners als onafhankelijke maatschappelijke organisatie een stem aan mensen met psychische kwetsbaarheid en hun naasten. We zijn hét aanspreekpunt in Nederland voor alle maatschappelijke en individuele vragen rond psychische gezondheid. Stichting MIND zorgt ervoor dat mensen er niet alleen voor staan. We beantwoorden vragen en bieden een platform voor het delen van kennis en ervaringen. Stichting MIND verbindt organisaties en mensen met en zonder psychische kwetsbaarheid. Samen vormen we een beweging die de nationale agenda opstelt voor een betere psychische gezondheid en betere participatiemogelijkheden in de samenleving. We stimuleren preventie, vernieuwing en wetenschappelijk onderzoek. We werken door, voor en met mensen met een psychische kwetsbaarheid, hun naasten en iedereen die zich bij ons werk betrokken voelt als iemand met ervaringskennis, ambassadeur, vrijwilliger of donateur.

2. Feiten en cijfers

Stichting MIND is hét goede doel op het gebied van mentale gezondheid in Nederland. Wij zijn een fondsenwervende organisatie die publieksvoorlichting geeft en met onderzoek en innovatie bijdraagt aan een betere mentale gezondheid op lange termijn. MIND Korrelatie maakt onderdeel uit van Stichting MIND en geeft anonieme hulp bij jaarlijks ca. 17.000 vragen over psychische en psychosociale problemen. Stichting MIND werkt nauw samen met de vereniging MIND Platform. Daarnaast zijn er nog vele formele en informele contacten. Binnen dit netwerk komt de beweging MIND tot stand. MIND als beweging wil zeggen dat anderen uitgenodigd zijn om (ook) actief mee te doen. Dat kunnen individuen zijn of organisaties. MIND werkt graag samen met iedereen die zich voor een psychisch gezonde samenleving wil inzetten.

2.1 Cijfers psychische problemen in Nederland

MIND zet zich in voor een mentaal gezond Nederland. Helaas zien wij dat het aantal mensen in Nederland dat last heeft van psychische problemen hoog is. Bijna de helft (48%) van de volwassenen in Nederland (18-75 jaar) heeft ooit in het leven één of meerdere psychische aandoeningen gehad. Jaarlijks heeft ongeveer één op de vier volwassenen (26%) één of meerdere psychische aandoeningen. Dat zijn bijna 3,3 miljoen Nederlanders van 18-75 jaar.

Tussen mannen en vrouwen zijn wel verschillen als het gaat om psychische klachten. Vrouwen krijgen in hun leven vaker één of meerdere psychische aandoeningen dan mannen. Qua aandoeningen hebben vrouwen vaker een stemmings- of angststoornis, terwijl mannen vaker een middenstoornis hebben. Ook hebben mannen vaker ADHD (Bron: Nemesis 2023, Trimbos).

2.2 Gebruik van de ggz

De cijfers over mentale gezondheid in Nederland laten zien hoe groot en urgent het probleem is. Het aantal mensen met mentale klachten dat hulp vraagt is met 53% gestegen van 2009 tot 2021. De druk op de zorg wordt steeds hoger.

Het aantal mensen op een wachtlijst voor een behandeling is eveneens opnieuw gestegen: er zijn 97.450 wachtenden, waarvan 55.000 mensen langer op de wachtlijst staan dan de maximaal afgesproken wachttijd van veertien weken (bron: NZa, april 2024). Bij sommige aandoeningen lopen de gemiddelde wachttijden zelfs op tot meer dan 30 weken.

2.3 Zelfdoding en euthanasie

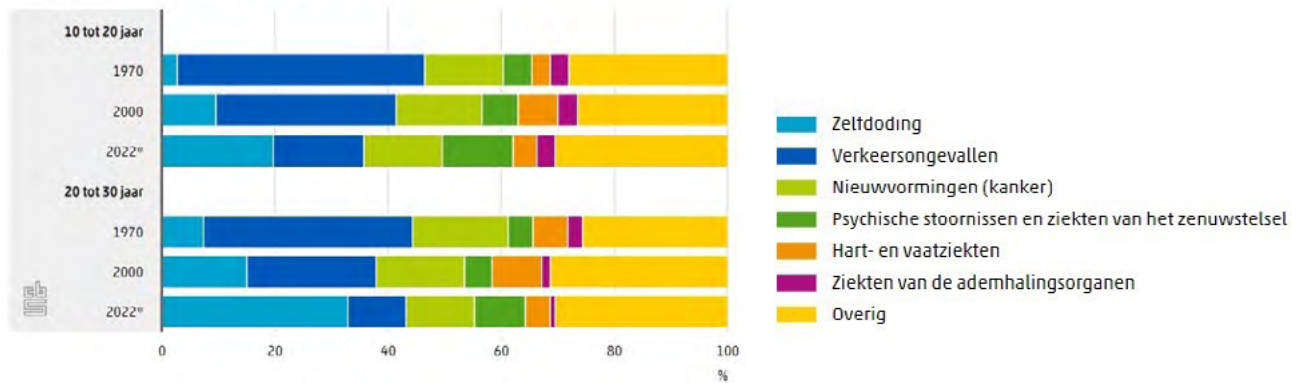
Soms wordt het psychisch lijden ondragelijk. Iedere dag overlijden vijf mensen door zelfdoding. In 2023 overleden 1.885 mensen door zelfdoding (in 2022: 1.916). Dit aantal is sinds 2013 min of meer gelijk gebleven, en zo blijft ook de urgentie hoog om mensen met psychische problemen bij te staan.

Opvallend is dat tweemaal zoveel mannen als vrouwen overlijden in Nederland door zelfdoding en dat meer dan de helft van de zelfdodingen plaatsvindt op middelbare leeftijd (40 tot 70 jaar). Zelfdoding bij ouderen komt relatief vaker voor dan bij jongeren of studenten door gezondheidsproblemen, eenzaamheid of gevoelens van zinloosheid. Onderzoek in het kader van corona (december 2023) laat geen significante toename van het totaal aantal suïcides in Nederland zien van april 2020 tot en met november 2023. (Bron: 113/CBS)

Het aantal mensen bij wie euthanasie vanwege psychische klachten wordt uitgevoerd, is sinds 2011 vernegenvoudigd van dertien patiënten naar 115 in 2022 (bron: Regionale Toetsingscommissies Euthanasie).

2.4 Jongeren en suicide

Doodsoorzaken onder jongeren

Vooraf onder jongeren ziet MIND een schrikbarende verschuiving. Bij jongeren onder de 30 jaar is zelfdoding de meest voorkomende doodsoorzaak. Het aantal suicides onder jongeren tot 30 jaar is sinds 2013 met 17% gestegen. Het gaat met name om jongvolwassen mannen tussen 20 en 30 jaar. (Bron: 113) Van alle tieners die in 2022 overleden, overleed 1 op de 5 aan zelfdoding. Dat is vaker dan aan verkeersongevallen of kanker. Ook bij twintigers ging het bij 1 op de 3 sterfgevallen om zelfdoding. (Bron: CBS, mei 2023)

3. Programma's en campagnes

3.1 MIND Korrelatie

Al bijna zestig jaar biedt MIND Korrelatie hulp en advies aan mensen met vragen over mentale gezondheid. MIND Korrelatie heeft ook in 2023 hard gewerkt om laagdrempelige hulp te bieden aan eenieder die vragen heeft over, of tegen problemen aanloopt op het vlak van de mentale gezondheid – bij zichzelf of bij mensen om hen heen. Mensen wisten MIND Korrelatie te vinden voor hulp en advies rondom een grote variëteit aan vragen en problemen: van depressie en stressklachten tot relatieproblemen en eenzaamheid. En de geboden hulp wordt gewaardeerd: effectiviteitsonderzoek dat MIND Korrelatie in 2023 heeft laten uitvoeren laat zien dat maar liefst 89 procent van de hulpvragers helemaal of deels tevreden is met de hulp en het advies van MIND Korrelatie; en onze hulpverlening wordt gewaardeerd met een 7,9. Volgens het onderzoek moeten ook de maatschappelijke effecten van onze hulpverlening niet worden onderschat: de hulpverlening van MIND Korrelatie leidt tot minder uitval door vroegtijdige signalering, voorkomt erger, en draagt bij aan preventie van (ggz-)zorg, om slechts enkele uitkomsten te noemen. Daar zijn wij trots op.

In totaal hebben de hulpverleners van MIND Korrelatie in 2023 maar liefst 16.974 gesprekken gevoerd, waarvan 14.626 hulpverleningsgesprekken en 2.348 1^e-contactgesprekken. Gedurende het jaar zien we een toename in het aantal hulpverleningsgesprekken: waar in de eerste vijf maanden van 2023 de aantallen lager liggen dan in dezelfde maanden in 2022, is vanaf juni 2023 een gestage groei te zien ten opzichte van dezelfde maanden in het voorgaande jaar, met een piek in de maanden september, oktober en november. Die piek zou kunnen samenhangen met het grotere aantal opvangen na tv-uitzendingen (16 van de totaal 34) en de ruime media-aandacht voor MIND Korrelatie (40% van de totale media-aandacht) in die drie maanden.

De voorzichtige groei van het aantal gevoerde hulpverleningsgesprekken wordt weerspiegeld in de toename van het aantal unieke bezoekers van onze website: dat waren er in 2023 291.786, ten opzichte van 290.851 unieke websitebezoekers in 2022. Wij hebben in 2023 onze website toegankelijker gemaakt, videocampagnes hebben gevoerd, en actief hebben gewerkt aan het vergroten van onze naamsbekendheid. Daarbij hebben Google advertenties en de Dag van de Mentale Gezondheid bijgedragen aan een piek in het aantal websitebezoekers aan het einde van 2023.

MIND Korrelatie streefde ernaar om in 2023 minstens 100 keer genoemd te worden in verschillende media. Die ambitie hebben wij ruimschoots overtroffen: minstens 219 keer hebben media naar MIND Korrelatie verwezen, hulpverleners van MIND Korrelatie geïnterviewd, of op andere wijze MIND Korrelatie genoemd. Vooral FunX en LINDA. verwijzen vaak naar MIND Korrelatie.

Ook in 2023 heeft MIND Korrelatie opvang verzorgd van geëmotioneerde kijkers van televisie-uitzendingen over heftige persoonlijke onderwerpen. Dit jaar verzorgden we 34 opvangen. De hulpverleners bereidden elke opvang zorgvuldig voor, en konden zo hulpvragen beantwoorden over een breed spectrum aan thema's: van de Bijlmerramp (Murky skies) tot anorexia (Het mooiste meisje van de klas), en van pesten (Eindeloos gepest) tot grensoverschrijdend gedrag in de danswereld (Schaduw dansen). Deze opvang na afloop van aangrijpende documentaires, programma's en interviews is en blijft een belangrijke functie voor MIND Korrelatie.

Het team van MIND Korrelatie bestond eind 2023 uit 12 betaalde krachten, 11 oproepkrachten en 4 deskundige vrijwilligers. Twee van de betaalde krachten dragen zorg voor de planning en twee andere betaalde krachten verzorgen de opleiding van nieuwe hulpverleners. Een van de betaalde hulpverleners zet zich voor een aantal uur per week in voor het bestendigen van MIND Korrelatie's samenwerkingsverbanden met andere hulplijnen en instanties, en het vergroten van de naamsbekendheid. Het team staat hoge kwaliteit voor. De teamleden hebben in 2023 12 intervisiebijeenkomsten belegd, om samen te reflecteren op de kwaliteit van de hulpverlening; en de hulpverleners hebben samen in het kader van deskundigheidsbevordering een werkbezoek gebracht aan de Viersprong, om te leren over persoonlijkheidsproblematiek. Die focus op kwaliteit werpt zijn vruchten af: het bovengenoemde effectiviteitsonderzoek van Seor laat zien dat hulpvragers (1) zich na het gesprek al beter voelen en weer verder kunnen, (2) verwachten dat het probleem niet groter zal worden, en (3) door het gesprek weten waar ze terecht kunnen voor meer ondersteuning.

Aangezien MIND Korrelatie onderdeel is van Stichting MIND, is hierboven een korte samenvatting gegeven van de activiteiten in 2023. Uitgebreidere informatie is te vinden in het complete jaarverslag van MIND Korrelatie.

3.2 MIND Young

MIND Young bestaat in 2023 uit vier onderdelen, te weten het MIND Young digitale platform, de MIND Young Academy, de MIND Young Studio en de samenwerking met MIND Us. Hieronder gaan we op de verschillende onderdelen dieper in.

De jeugd groeit op in een steeds ingewikkeldere wereld, waardoor de kans groter is dat jongeren psychische problemen krijgen. Daarnaast wordt steeds duidelijker dat mentale problemen vaak hun oorsprong in de jeugd hebben. Hoe eerder jongeren over hun psychische problemen praten, hoe eerder ze hulp kunnen zoeken. Dit kan voorkómen dat hun problemen uitmonden in ernstige psychische klachten. Het helpt daarbij niet dat de zorg voor onze jeugd zeer veel schrijnende, organisatorische en financiële problemen kent, zowel in de ggz als breder in het sociale domein en onderwijs. Deze problemen worden steeds zichtbaarder en er is veel maatschappelijke, politieke en juridische aandacht voor. Stichting MIND is er vanzelfsprekend voor iedereen, maar kiest ervoor om de jongerendoelgroep extra aandacht te geven. MIND Young vormt met een digitaal jongerenplatform, waaronder een website met voorlichting, de anonieme hulpverlening van MIND Korrelatie, een groeiend social media-netwerk en de samenwerking met MIND Us, de basis voor de activiteiten rondom jeugd.

Het MIND Young digitale platform

Voor jongeren hebben we een aparte website, MINDYoung.nl. We gaan vanaf 2024 starten met de optimalisatie hiervan en deze integreren in de MIND website wijzijnmind.nl om de vindbaarheid voor jongeren en hun naasten te vergroten en de kwaliteit van de voorlichting en samenwerking met andere organisaties op het gebied van mentale gezondheid voor jongeren, zoals MIND Us, nog verder te verbeteren.

Op mindyoung.nl is nu onder meer de campagne **#OpenUp** te vinden. Van 2 tot en met 10 oktober 2023 vond de #OpenUp week voor de zevende keer plaats. Stichting MIND werkte ook dit jaar weer samen met HUMAN en 3FM, en ook EO jongerenplatform BEAM deed mee. Tijdens #OpenUp worden er via de radio en online op de kanalen van HUMAN, 3FM en EO BEAM verhalen gedeeld van bekende en onbekende mensen over hun mentale gezondheid. Hierdoor stimuleren we jongeren te praten over hun mentale klachten. Daarnaast is er voor de #OpenUp-week door 3Vraagt (onderdeel van het Een Vandaag opiniepanel) een opiniepeiling uitgedaan onder jongeren, waaruit bleek dat 1 op de 5 jongeren medicatie neemt voor mentale klachten en een even grote groep alcohol of drugs. Het thema voor #OpenUp was dit jaar dan ook gericht op mentale weerbaarheid.

Specifiek over openheid: 50% van de jongeren die in 2023 meededen aan het onderzoek van 3Vraagt gaf aan 'redelijk open' of 'heel open' te zijn over hun psychische klachten richting hun omgeving.

De jongeren geven aan dat als ze open zijn over hun psychische klachten, ze dit bij voorkeur bespreken met vrienden (51%), hun ouders (34%) en/of hun partner (32%), en in mindere mate met een broer of zus, vertrouwenspersoon, huisarts of andere hulpverlener. In het onderzoek vertelt een groot deel van de jongeren dat ze het afgelopen jaar in het dagelijks functioneren te maken hadden met somberheid (41%), ernstig piekeren (43%) en eenzaamheid (35%). Bijvoorbeeld door gebeurtenissen in hun leven, prestatiedruk of negatieve gedachten. Deze problemen zijn niet nieuw. Ook in eerdere #OpenUp-onderzoeken vertelden jongeren hierover, hoewel opvalt dat in 2022 meer jongeren aangaven zich somber (56%) te voelen, ernstig te piekeren (46%) of zich eenzaam voelden (43%) dan in 2023. Dit valt mogelijk te verklaren door het feit dat we toen nog te maken hadden met de coronacrisis, hoewel het aantal crises in de wereld helaas niet is afgenomen. Kijk voor meer resultaten uit het onderzoek op de site van NPO 3FM: www.npo3fm.nl/openup

Daarnaast hebben we op onze social media kanalen en op [youtube.com](https://www.youtube.com) de **campagne Psychische klachten in 1 minuut** geplaatst. Termen als PTSS en ADHD vliegen je soms om de oren. Niet iedereen weet wat dit betekent, en zeker voor jongeren kan dit nieuwe informatie zijn. Daarom hebben wij 5 voorlichtingsvideo's laten maken over diverse mentale gezondheidsonderwerpen. De video's sluiten goed aan bij jongeren: ze zijn kort (1 minuut), bevatten interessante animaties en zijn eenvoudig te begrijpen. De video's geven bovendien aan waar je terecht kunt als je meer informatie wilt of hulp zoekt.

De MIND Young Academy

Stichting MIND werkt al 8 jaar samen met de organisatie Diversion in de MIND Young Academy. Via de MIND Young Academy worden jonge ervaringsdeskundigen op het gebied van psychische gezondheid opgeleid tot maatschappelijk 'leiders', oftewel peer educators. Ze geven lessen op middelbare scholen en mbo's, breken via hun eigen persoonlijke verhalen het gesprek open over psychische gezondheid en wijzen andere jongeren de weg naar (anonieme) hulp. Sinds 2016 hebben wij met de MIND Young Academy al 826 klassen bereikt binnen het voortgezet onderwijs en mbo en daarmee ongeveer 16.520 jongeren. Specifiek voor het schooljaar 23-24 bereiken wij 113 klassen.

Op 17 april 2023 werd een [artikel](#) gepubliceerd over de MIND Young Academy op de website van **Brandpunt+**. Journalist Zoran Bogdanovic schreef het stuk naar aanleiding van een lesbezoek bij één van de lessen van de MIND Young Academy. In het artikel wordt benadrukt waarom het zo belangrijk is dat er op school ruimte is om te praten over je mentale gezondheid en welke rol peer educators hierin kunnen hebben. Naar aanleiding van het artikel hebben wij veel positieve reacties ontvangen.

Op 21 mei 2023 stond de MIND Young Academy in de schijnwerpers tijdens een fragment in het **tv-programma 'Eén tegen 100'**. In het fragment gaven twee van onze peer educators de tweede les van het lesprogramma aan studenten op MBO Utrecht. Bij de les was ook presentator Humberto Tan aanwezig, die de impact en openheid van het programma ervoer en in gesprek ging met de peer educators. Het fragment is [hier](#) te bekijken.

De MIND Young Studio

De MIND Young Studio heeft sinds enkele jaren, tot en met de eerste helft van 2023, succesvol content gemaakt voor social media vóór en dóór jongeren en over psychische klachten. Het platform had tot doel om andere jongeren te helpen om te gaan met hun psychische problemen en het taboe hierop te doorbreken. De jonge redactieleden, die zelf ervaring hebben met onder meer depressie, angst en burn-out, publiceerden content op TikTok, YouTube, Instagram, en Spotify om jongeren te vertellen wat er nu écht waar is over psychische klachten. Ook doken ze in hun eigen verleden en spraken ze over hun ervaringen met psychische klachten. Met behulp van andere jongeren, psychologen, psychiaters en BN-ers, doorbraken ze het taboe op het praten over psychische problemen en legden uit wat wel en niet waar is over psychische problemen. En dit alles op een luchtige manier. Naast de dagelijkse content op de eigen kanalen werkte de MIND Young studio samen met de social media platformen om jongeren te bereiken. Aangezien we als MIND hard zijn gegroeid op social media en deze groei ook wilden inzetten om onze voorlichtingsproducten steeds meer onder de aandacht te brengen bij het Nederlands publiek, was groei in beschikbare content noodzakelijk. De eerdere opzet van de MIND Young Studio was met name gericht op het halfjaarlijks opleiden van een nieuwe pool jongeren naar kwalitatieve contentmakers. Om te kunnen opschalen naar veel meer content was een nieuwe en snellere vorm van videocontent maken noodzakelijk. In de tweede helft van 2023 hebben we de mogelijkheden hiertoe onderzocht.

Ook over de MIND Young Studio maakte *Een tegen 100* een mooie video. Die is hier te bekijken: <https://www.youtube.com/watch?v=aXJMzDS7nW8>.

MIND Us

30 maart 2022 is Stichting MIND Us officieel gelanceerd door Koningin Máxima tijdens een werkbezoek in Rotterdam. MIND Us wil dat jongeren grip krijgen op hun mentale gezondheid, zich veerkrachtig ontwikkelen en hulp weten te vinden als dat nodig is. MIND Us is in nauwe samenwerking en met steun van MIND tot stand gekomen. Koningin Máxima is erevoorzitter van MIND Us.

Dienke Bos, directeur-bestuurder van MIND, is trots op de bijdrage die MIND heeft kunnen leveren aan de start van MIND Us. MIND Us zal zich de komende jaren richten op het bevorderen van de mentale gezondheid van de Nederlandse Jeugd (12-27). Er wordt gewerkt door middel van een preventieve aanpak die zich zowel richt op het collectief als op de individuele jongeren. MIND brengt graag de ruime ervaring in die we hebben met onder andere MIND Young Academy en de MIND Young studio. We delen de missie voor een mentaal gezonde samenleving. Hierin wisselen we kennis en netwerk uit om samen meer te kunnen bereiken dan allebei apart.

Daarnaast faciliteren we MIND Us door ons kantoor en bedrijfsvoeringsfaciliteiten 'om niet' aan te bieden, zodat MIND Us de ruimte krijgt om zich snel verder te ontwikkelen en we door middel van fysieke nabijheid maximaal de verbinding tussen de beide organisaties kunnen bewerkstelligen. We zijn dan ook onder de indruk van wat het afgelopen jaar al is bereikt rond de thema's 'wijk en vrije tijd' en 'opleiding en onderwijs'.

Verder bracht Koningin Maxima in 2023 weer diverse werkbezoeken in haar rol als erevoorzitter die heel inspirerend waren, vooral ook voor de jongeren. Een ander noemenswaardig feit is dat MIND Us in samenwerking met het Ministerie van VWS een dialoogsessie heeft georganiseerd. Tijdens deze sessie gingen jongeren met demissionair staatssecretaris van Ooijen én met elkaar het gesprek aan over hun mentale gezondheid. Belangrijke thema's die werden besproken waren de prestatiegerichte samenleving, het (onzekere) toekomstperspectief en de individualisering van de samenleving. Ook de positieve en minder positieve effecten van social media kwamen aan bod: hoe kunnen we er bijvoorbeeld voor zorgen dat jongeren elkaar vaker fysiek ontmoeten en minder online?

Daarom werken MIND en MIND Us, samen met een brede coalitie aan partijen, momenteel hard aan het tot stand brengen van een digitaal platform, waar jongeren met al hun vragen over mentale gezondheid terecht kunnen. MIND brengt hier de ervaring in voorlichting over mentale gezondheid in, en een directe link naar MIND Korrelatie voor de jongeren die in contact willen met een professional. De verhalen van jongeren die MIND Us in diverse projecten ophaalt helpen MIND weer om zich met volle kracht in te zetten voor de belangenbehartiging van jongeren met een psychische kwetsbaarheid.

Meer informatie over MIND Us is te vinden op de [website van Stichting MIND](#), maar natuurlijk ook op die van [MIND Us](#).

In 2023 is ook een nieuwe editie van de meerjarencampagne '**Hey, het is oké**' gelanceerd. Deze campagne is een initiatief van het ministerie van VWS en is gemaakt i.s.m. MIND Us en Stichting MIND. Doel van de campagne is om bij jongeren in de leeftijd van 16-25 jaar praten over mentale gezondheid en beginnende mentale klachten te normaliseren. In de campagne worden emoties die normaal onzichtbaar zijn - zoals stress, somberheid en faalangst - zichtbaar gemaakt. Dit laat zien dat deze emoties voor iedereen bestaan onder de noemer 'Ook ik kan erover meepraten'.

3.3 De Gezonde Generatie

Mentaal gezonde (leer)omgeving

De mentale gezondheid van onze jeugd staat onder druk. Veel jongeren hebben te maken met ongezonde stress en druk. Door school, ouders en in sociale context. Daarom richten we ons op een weerbare generatie die opgroeit in een mentaal gezonde omgeving die hen (onder)steunt, bijstaat en stimuleert. Dit doen we door jongeren te versterken, een mentaal gezonde omgeving te stimuleren en de maatschappelijke norm rond presteren te veranderen. De Gezonde Generatie is een initiatief van 23 gezondheidsfondsen die samen investeren in de gezondheid van toekomstige generaties. Het doel: de Nederlandse jeugd is in 2040 de gezondste van de wereld, fysiek, sociaal en mentaal. Je authentieke zelf kunnen zijn, offline én online.

Randvoorwaarden voor een mentaal gezonde leeromgeving

In samenwerking met jongeren en Nederlandse jongerenorganisaties zoals Unicef, NJR, LAKS, ISO, MIND Us, JOBMO en Lieve Mark hebben we de BIG5 opgesteld. Volgens jongeren zijn dit de belangrijkste randvoorwaarden voor een mentaal gezonde leeromgeving:

- Heb oog voor ons als persoon in plaats van alleen onze cijfers en prestaties
- Zorg als onderwijsinstelling voor structurele aandacht voor ons mentale welbevinden
- Ondersteun onze leerkrachten om een goede vertrouwenspersoon voor ons te kunnen zijn
- Leer ons meer over hoe we mentaal en fysiek gezond kunnen blijven
- Creëer met ons een nieuwe manier van sociaal verbinden waarin we echt onszelf mogen zijn

Lobby

Deze randvoorwaarden hebben we samen met onze position paper ingezet, voor meer aandacht voor SEV in het onderwijs, bij onze lobby bij politiek, beleidsmakers, onderwijsraden en initiatieven gericht op het verbeteren van het onderwijs. Ook wordt het als onderlegger gebruikt bij de Werkgroep Onderwijs van MIND Us, waardoor deze voorwaarden vanuit de jeugd zo veel mogelijk gebruikt worden bij nieuwe initiatieven.

De huidige norm rond presteren

We hebben onderzoek gedaan onder 1500 Nederlanders, wat ons inzicht heeft gegeven in de heersende opvattingen en stand van zaken rond mentale gezondheid en stress en prestatiedruk in de maatschappij en in het onderwijs, de prevalentie, oorzaken en oplossingen. Nederlanders geven aan:

- 72% vindt prestatiedruk op jongeren (zeer) hoog en 66% vindt deze (zeer) ongezond
- Prestatiedruk op jongeren in het onderwijs neemt toe van basisonderwijs (42%) via voortgezet onderwijs (66%) naar hoger onderwijs (76%)
- De hoge prestatiedruk wordt vooral veroorzaakt door een gevoel van te veel 'moeten' op een dag. Ook de prestatiecultuur in de samenleving wordt aangewezen als boosdoener.
- Prestatiedruk in het onderwijs wordt niet alleen veroorzaakt door het onderwijs zelf.
- Nederlanders zijn zich zeer bewust van het probleem en de urgentie en geven aan dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om de prestatiedruk op jongeren te verlagen. De gewenste norm rond presteren We hebben met jongeren gesproken om meer inzicht te krijgen in hun gedachten en visies als het gaat om stress en prestatiedruk: hoe kijken ze aan tegen de huidige norm en wat zou het nieuwe normaal moeten worden. We hebben de uitkomsten van

het onderzoek bij hen getoetst en meer inzicht gekregen in bijvoorbeeld de rol van social media, uitingen van de prestatiecultuur in Nederland en de ervaren hoge verwachtingen bij jongeren. De komende jaren kijken we samen met jongeren en partners hoe we de mentale druk op de jeugd kunnen verminderen.

Meer aandacht voor sociale en emotionele vaardigheden in het onderwijs

Vanuit de maatschappij, jongeren, het bedrijfsleven en het onderwijs wordt de roep voor een betere balans tussen cognitief leren en sociaal emotioneel leren steeds groter. Daarom hebben we in mei 2023, namens alle jongeren in Nederland, een petitie aangeboden aan de Commissie OC&W. Dit deden we samen met tal van jongerenorganisaties: CNV Jongeren, LAKS, DWARS, ExpEx, FNO GeestKracht, Jeugdwelzijnsberaad, Augeo Jongerentaskforce, JOB MBO, Jonge Democraten, Jongerenraad Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnland, JongPIT, Lieve Mark, NJR, PINK! en UNICEF Jongerenpanel. In de petitie pleiten we voor structurele opname van sociale en emotionele vaardigheden in het curriculum bij de herziening ervan. Hiermee krijgen kinderen en jongeren een stevige basis om te bloeien en met vertrouwen hun toekomst vorm te geven.

Campagne Samen druk verlagen

In 2023 ontwikkelden we de campagne Samen druk verlagen: www.samendrukverlagen.nl. Deze is begin 2024 gelanceerd. Steeds meer jongeren ervaren druk, daar is men zich wel van bewust. Met deze campagne willen we mensen in de omgeving van jongeren bewust maken van het feit dat zij hier een rol in spelen. We houden de maatschappij een spiegel voor met de vraag: 'hoe kun jij de druk voor jongeren verlagen?' We geloven dat de sociale omgeving een belangrijke rol speelt bij het verminderen van (chronische) stress en druk in het leven van kinderen en jongeren.

3.4 Publieksvoorlichting

Stichting MIND heeft veel kennis en ervaring in huis op het gebied van psychische gezondheid. We bieden een grote verscheidenheid aan diensten en hebben een groot netwerk met ervaringsdeskundigen, psychologen, lidorganisaties, partners in de ggz en wetenschap/onderzoek, etc. Onze kennis en ervaring vinden op verschillende manieren hun weg naar de mensen die deze kunnen gebruiken en/of hiernaar op zoek zijn. Een van onze diensten is publieksvoorlichting. Deze voorlichting verspreiden wij via diverse kanalen en vormen, afhankelijk van de doelgroep of het onderwerp.

Met de publieksvoorlichting van Stichting MIND richten wij ons op het verbeteren van de mentale gezondheid van mensen in Nederland, het voorkomen van psychisch (onnodig) leed en ontwrichting en het bevorderen van zaken als inclusie, zelfregie en herstel. Daarnaast worden onze fondsenwervende activiteiten gevoed met goede voorlichting. Denk aan de Blue Monday Run, waarbij geïnformeerd wordt over depressie.

In 2023 hebben wij opnieuw op verschillende manieren mensen weten te bereiken met goede voorlichting met onze informatieproducten, zoals themaspecials, challenges, flyers, psychipedia (online encyclopedie). Met pakkende nieuwsbrieven en socials brengen wij deze onder de aandacht bij een groeiende groep geïnteresseerden. Steeds ontwikkelen wij nieuwe, hoogwaardige content waar de meeste vraag naar is. In 2023 startten we de petitie: **'Niemand mag onnodig psychisch lijden'**. Met deze petitie pleitten wij voor aanpassing van het zorgstelsel om de toegang tot zorg en steun voor mensen met psychische klachten te verbeteren. De petitie is door 16.579 mensen ondertekend en aangeboden aan de Tweede Kamer. In samenwerking met de beleidstak van MIND Platform hebben wij maatschappelijke problematiek toegankelijk gemaakt voor het bredere publiek.

In 2024 zetten wij de lijn door met het aanbieden van hoogwaardige publieksinformatie. Wij onderzoeken nieuwe manieren om aan te blijven sluiten bij het Nederlandse publiek en mensen met een (ernstige) psychische kwetsbaarheid in het bijzonder. Mentale gezondheid is immers van ons allen.

3.5 Subsidieprogramma en onderzoek

In 2023 hadden we geen open subsidieprogramma. Desondanks ontvingen we toch nog 20 nieuwe aanvragen voor subsidie. Het gaat vooral om aanvragen voor film, documentaires en boeken. Deze aanvragen zijn afgewezen.

Wat onderzoek betreft zijn we verdergegaan met het samenwerkingsverband rond Nationaal Plan Hoofdzaken, samen met de Hersenstichting, ZonMw, Health~Holland en NWO. Dit is een nationaal kennis- en innovatieprogramma voor hersen- en/of psychische gezondheid. Door de samenwerking tussen psychiatrie, psychologie en neurologie te versterken en kennis en data beter te delen, kunnen we betere en snellere oplossingen realiseren voor cliënten. Het doel is dat cliënten over twintig jaar gemiddeld vijf jaar langer in goede gezondheid leven. In 2023 bereikten we een belangrijke mijlpaal met de start met van een driejarig ZonMw-programma. Dit was mogelijk door een startimpuls van het ministerie van VWS. In totaal zijn 19 veelbelovende projecten toegekend die zich zullen richten op het toepassen van beschikbare kennis over hersen- en/of psychische aandoeningen. Deze projecten sluiten aan bij lijn 1 van het Manifest Nationaal Plan Hoofdzaken en hebben als voornaamste doel de levens van mensen met hersen- en/of psychische aandoeningen te verbeteren. Hierbij ligt de nadruk op praktische toepasbaarheid en duurzame integratie in de samenleving. Meer informatie is te vinden op [Nationaal Plan Hoofdzaken](#). Daar staat ook het jaarverslag 2023 van Nationaal Plan Hoofdzaken.

Verder heeft MIND net als voorgaande jaren gewerkt aan het versterken van het cliënten- en naastenperspectief bij wetenschappelijk onderzoek. De MIND Kennisagenda is daarbij leidend en deze Kennisagenda hebben we in 2022 geactualiseerd (zie [MIND Kennisagenda \(mindplatform.nl\)](#)). We zijn uiteindelijk tot 15 aandoeningoverstijgende onderwerpen gekomen die volgens de achterban van MIND prioriteit hebben om te onderzoeken. We zetten de MIND Kennisagenda in om richting te geven aan onze eigen kennis-activiteiten. Daarnaast is de Kennisagenda in 2023 actief onder de aandacht gebracht van diverse partners zoals ZonMw, de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), NWO, FMS en P3NL. Het lukt ook steeds beter om de verbinding te leggen met de ziektespecifieke kennisagenda's van de lidorganisaties van MIND Platform. We verwezen al naar deze kennisagenda's maar we zien dat enkele lidorganisaties heel actief zijn om verbinding te leggen met onderzoekers op hun werkterrein en door de samenwerking met

MIND kunnen we elkaar versterken, waardoor onderzoekers steeds meer rekening houden met de kennisvragen van cliënten en hun naasten.

Stichting MIND wordt door onderzoekers vaak benaderd om te participeren in hun onderzoek. Bij het beoordelen of we meedoen met dit soort onderzoek, kijken we naar de relevantie voor onze doelgroep en naar de relatie met onze activiteiten en Kennisagenda. Daarnaast stellen we eisen aan de wijze waarop we participeren en verwachten we een passende vergoeding voor de ervaringsdeskundigen die we hierbij inzetten. Door inzet van de juiste ervaringsdeskundigen willen we het onderzoek meer bewegen richting het perspectief van cliënten en naasten, zodat het onderzoek meer impact heeft voor onze achterban.

Een andere belangrijke activiteit rondom onderzoek is het coördineren van het **Referentenpanel**. Dit panel bestaat uit cliënten en naasten die ervaring hebben met de aandoeningen of thema's die aan bod komen in het ggz-onderzoek. Zij zijn geworven bij de leden en andere achterban van MIND Platform en hebben een training bij PGOsupport gevolgd voor het beoordelen van onderzoeks- en projectvoorstellen. Het panel telt ongeveer 40 leden en wordt ingezet voor het beoordelen van onderzoeksvoorstellen bij vier programma's van ZonMw: het Onderzoeksprogramma GGz, het Actieprogramma Grip op Onbegrip, het programma Versnellers binnen de GGz en het eerder genoemde programma Nationaal Plan Hoofdzaken. In dat laatste programma werken we samen met de Hersenstichting en hun cliënt-referenten.

Een andere ontwikkeling is het zelf uitvoeren van onderzoek. Dat gaat met name om de peilingen die we doen bij het ggz-panel van MIND Platform. De resultaten van onze meldacties zetten we in bij onze contacten met beleidsmakers en media. Doel hiervan is om de zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid te verbeteren.

Als subsidieverstrekker volgt Stichting MIND alle projecten die een financiële bijdrage van ons hebben gekregen. Aan het einde van 2023 stonden in totaal nog 5 projecten uit voor een bedrag van € 157.660 euro. Bij het volgen van deze projecten hanteren we een monitoringsysteem en houden we contact met de projectleiders van de projecten. Wanneer een project is afgerond wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd over de wijze waarop het project verlopen is en wat de resultaten zijn.

In 2023 zijn 4 projecten afgesloten en 2 projecten zijn anders gepositioneerd binnen Stichting MIND. Die laatste 2 projecten hebben betrekking op 'MIND Ervaringsjongeren' en deze projecten volgen we niet meer als subsidieproject.

De 4 afgesloten projecten zijn conform het projectplan uitgevoerd, al duurden ze wel (veel) langer dan gepland, met name omdat de inclusie en het publiceren van de artikelen veel meer tijd kostten. Bij drie projecten waren de uitgaven lager dan oorspronkelijk begroot. Daardoor viel in totaal een bedrag terug van € 18.906 naar de algemene middelen of naar het betreffende Fonds op Naam van waaruit de middelen oorspronkelijk zijn verstrekt.

Bij de openstaande projecten valt op dat wetenschappelijk onderzoek vaak uitloopt. We stellen ons wel coulant op, omdat we graag zien dat de onderzoeken alsnog tot een goed resultaat leiden en daadwerkelijk impact hebben voor cliënten en naasten. Het zou beter zijn wanneer de onderzoekers van begin af aan in hun planning rekening houden met meer tijd voor inclusie en publiceren.

We hebben bij het verstrekken van de subsidies goede afspraken gemaakt over onze naamsvermelding. We vragen de projectleiders om samen met ons te zoeken naar communicatiemogelijkheden om Stichting MIND als (mede-)financier te presenteren. Verder besteden we aandacht aan de projecten in onze nieuwsbrieven, zodat de donateurs goed op de hoogte zijn van de besteding van hun donaties.

Fonds op Naam: Antonia Wilhelmina Fonds

Dit fonds heeft als doelgroep jongeren met een lichte verstandelijke beperking en psychische of gedragsproblemen. Projecten die bijdragen aan een inhoudelijke verbetering van de zorg voor deze jongeren, kunnen vanuit dit fonds gefinancierd worden. In 2023 hebben we geen projecten gefinancierd vanuit het Antonia Wilhelmina Fonds.

Fonds op Naam: Prof. Dr. Th. Hart de Ruyter Fonds

Met dit fonds wordt getracht om het perspectief van (zeer) jonge kinderen met een psychische stoornis te verbeteren. Vernieuwende projecten die de grenzen weten te doorbreken tussen jeugdzorg, onderwijs, jeugdgezondheidszorg en de kinder- en jeugdpsychiatrie worden vanuit dit fonds gefinancierd. In 2023 hebben we geen projecten gefinancierd vanuit het prof. dr. Th. Hart de Ruyter Fonds.

Fonds op Naam: Fundashon Boy Winkel

Fundashon Boy Winkel geeft financiële steun aan activiteiten voor resocialisatie en rehabilitatie van psychiatrische patiënten op Curaçao. In 2023 hebben we geen projecten gefinancierd vanuit Fundashon Boy Winkel.

Barbershop van de Capriles Kliniek op Curaçao geopend met bijdrage vanuit Fundashon Boy Winkel

Fonds op Naam: Fonds Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg

Het Fonds Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (AGGZ) richt zich op de verbetering en vernieuwing van de ambulante geestelijke gezondheidszorg. In 2023 hebben we geen projecten gefinancierd vanuit het Fonds AGGZ.

Fonds op Naam: Karel Geelen Fonds

Het Karel Geelen Fonds investeert in lotgenotencontact en zelfhulp in de geestelijke gezondheidszorg. Het steunt bij voorkeur vernieuwende initiatieven van lotgenoten die gericht zijn op verbetering van de kwaliteit van leven. In 2018 is besloten om de resterende middelen van het Karel Geelen Fonds te besteden aan het opzetten van het concept 'MIND cafés'. Dit project is in 2019 opgestart in nauwe samenwerking met de achterban van MIND Platform. In de COVID-periode konden helaas geen MIND cafés worden georganiseerd. De middelen zijn sindsdien ingezet om op een digitale manier mensen uit onze achterban met elkaar in contact te brengen. Wanneer de middelen besteed zijn, wordt het Karel Geelen Fonds opgeheven.

4. Voorlichting en communicatie

4.1 Themaspecials

Er zijn twee nieuwe themaspecials ontwikkeld in 2023: Voor iedereen die nieuwsgierig is naar de rol van hormonen op je mind in verschillende fases van je leven ontwikkelden we de themaspecial **Aandacht voor hormonen** en je MIND. Deze themaspecial helpt je jezelf beter te begrijpen, maar ook de mensen in je omgeving. Speciaal voor deze themaspecial werkten we samen met Birit Broekman, Bijzonder Hoogleraar Ziekenhuispsychiatrie, OLVG en Amsterdam UMC, Vrije Universiteit. Zij is werkzaam in de zwangerschapspsychiatrie en op de menopauze polikliniek en doet onder meer onderzoek naar de rol van geslachtshormonen op stemming en slaap. Veel mensen die te maken hebben met psychische problemen krijgen wel eens de vraag hoe het gaat met hun herstel. Maar wat is dit nu eigenlijk? En wat helpt bij herstel? In onze themaspecial **Aandacht voor herstel** bieden we informatie, ervaringen van anderen, tips en interessante linkjes. Onderwerpen die aan bod komen zijn: Wat is herstel en wat is het niet, waarden en grenzen, eigen regie pakken, hulpmiddelen voor meer grip en de kracht van de omgeving. Speciaal voor deze themaspecial werkten we samen met Marieke de Goeij, ervaringsdeskundige en auteur van Het Grote Depri Doe Boek. In de themaspecial bieden we drie (gratis) video's uit haar video supportprogramma.

We evalueren ons voorlichtingsmateriaal continu. Onderstaand een reactie uit de evaluatie van Aandacht voor herstel:

"Ik heb aangegeven dat het niet aan mijn verwachtingen voldeed, omdat het beter was dan mijn verwachtingen. Deze themaspecial kwam precies op het goede moment. Ik heb vorig jaar een opleiding ervaringsdeskundige gedaan en liep nu zelf weer vast. Ik vond de special heel liefdevol en ben nog niet uitgelezen, uitgeluisterd en uitgekeken op al het materiaal waar naartoe gelinkt was. Heel erg bedankt. Ik weet nu weer dat ook dit voorbij gaat en dat er veel is wat ik zelf in de tussentijd kan doen."

4.2 Websites

Afgelopen jaar was de focus op de websites van Stichting MIND (wijzijnmind.nl, mindblue.nl, mindverslaving.nl, mindyoung.nl en mindkorrelatie.nl) op het optimaliseren van bestaande informatie. In totaal 58 voorlichtingspagina's hebben een update kregen. Ze zijn herschreven, er is nieuwe informatie toegevoegd en de pagina's zijn beter vindbaar gemaakt voor Google. Daarnaast hebben we 4 nieuwe voorlichtingspagina's gemaakt. Zo voorzien we mensen van actuele en betrouwbare informatie over mentale gezondheid en psychische aandoeningen. Daarnaast hebben we de website aantrekkelijker gemaakt met video's, quotes van

ervaringsverhalen, uitklapblokken (zodat je niet overweldigd wordt door grote hoeveelheid tekst, maar zelf kan kiezen of je meer informatie wilt lezen) en banners. De vindbaarheid en aantrekkelijkheid van de website zorgt ook voor meer conversie van websitelezers naar leads en donateurs. Om dat nog verder te optimaliseren zijn we gestart met a/b-testen om te kijken welke kleuren, teksten en afbeeldingen voor meer leads zorgen.

Bezoekers websites MIND totaal: 1.993.084

In 2023 is Google op een andere manier websitebezoekers gaan meten en we hebben wat technische aanpassingen gedaan waardoor er een deel van de websitebezoekers niet meer dubbelt telt. Hierdoor is het cijfer mogelijk wat lager dan voorgaande jaren.

4.3 Social Media

De social-mediastrategie van Stichting MIND

Stichting MIND is actief op diverse eigen social-mediakanalen. Afgelopen jaar hebben we de social-mediastrategie van Stichting MIND verder kunnen ontwikkelen, uitvoeren en aanscherpen. De focus lag op naamsbekendheid, voorlichting en fondsenwerving. Deze strategie heeft zich vooral gericht op het verhogen van het bereik en de interactie met Stichting MIND t.b.v. de betrokkenheid van (potentiële) actiestarters en donateurs. Via deze kanalen plaatsen we berichten over onze eigen activiteiten en die van onze achterban, delen we voorlichting en delen we ervaringsverhalen. Voor ons is het belangrijk om rechtstreeks in contact te staan met de doelgroep en te ervaren hoe zij in het leven staan en wat wij voor hen kunnen betekenen. In 2023 zijn we ook de kanalen actief gaan inzetten om informatie op te halen uit de doelgroep, door bijvoorbeeld op Instagram een vraagsticker te plaatsen met *'hoe voelt een paniekaanval voor jou?'*. Sommige antwoorden konden we vervolgens geanonimiseerd opnemen in onze voorlichtingsmaterialen in de vorm van citaten. Enerzijds kunnen wij hierdoor onze voorlichtingsmaterialen verrijken met ervaringsverhalen en anderzijds voelt ons online publiek meer verbinding met ons doordat ze direct deze ervaringen kunnen delen. Een mooi cijfer dat dit weergeeft is de *interactieratio*. Dit cijfer is een optelsom van alle manieren waarop iemand online iets met een bericht kan doen (leuk vinden, reageren, doorsturen, reposten, op link klikken, delen op tijdlijn, etc.) gedeeld door het aantal keer dat het bericht is bekeken. Dit percentage lijkt misschien laag ten opzichte van 100%, maar in de wetenschap dat de gemiddelde interactieratio van Nederlandse non-profits gemiddeld tussen de 0.5% en 3% liggen, heeft Stichting MIND op social media bovengemiddeld veel interacties. In onze cijfers hieronder is te zien dat we in 2023 flink zijn gegroeid op het gebied van interactie. Mooi om te benoemen is dat een groot aandeel hiervan bestaat uit *shares*, wat betekent dat mensen onze content meer zijn gaan doorsturen naar anderen ten opzichte van vorig jaar.

Cijfers

Het is goed om bij de social-mediacijfers wat context te hebben. Ieder social-mediaplatform heeft soms net iets andere statistieken om te meten. We hebben ervoor gekozen om per platform de meest relevante cijfers weer te geven. Dat wil zeggen: de cijfers die ook daadwerkelijk aangeven hoe ons online publiek omgaat met onze content. Tegenwoordig zijn bijvoorbeeld impressies veel belangrijker dan volgers, omdat algoritmes steeds meer bepalen wat mensen te zien krijgen. Het gevolg daarvan is dat mensen ook minder snel op 'volgen' klikken, maar dat betekent niet dat ze onze content ook minder zien. Daarnaast is het goed om te weten dat X (voorheen bekend als Twitter) en Facebook over het algemeen een daling zien in het aantal bezoeken. We maken voortdurend strategische keuzes om te investeren in social media waar het nuttig is. Het is belangrijk om dit soort cijfers in de context te zien van een snel veranderend social-medialandschap en daaruit de juiste conclusies te kunnen trekken.

Hoeveelheid geplaatste posts

- LinkedIn: 343 berichten (+15%)
- Facebook: 444 berichten (+22%)
- Instagram: 248 berichten (+35%) + 556 verhalen (+243%)
- X: 537 tweets (+14%)
- YouTube: 48 video's (+66%)

Impressies

- LinkedIn: 1,30 miljoen (+44%)
- Facebook: 111.000 (-8%)
- Instagram: 2,87 miljoen (+5%)
- X: 413.000 (+30%)
- YouTube (views): 27.200 (+376%)

Interactieratio

- LinkedIn: 4,82% (+2%)
- Facebook: 4,84% (+37%)
- Instagram: 3,58% (+2%)
- X: 2,70% (-22%)
- Youtube: 6,78% (+567%)

4.4 Media

In 2023 kreeg Stichting MIND volop aandacht in de media. In totaal werden we 703 keer (Stichting- en Platformthema's) in diverse media vermeld. Dit varieerde van verwijzingen naar MIND Korrelatie onder artikelen over psychische klachten tot interviews met onze psychologen, tot deelnemers van de Stichting MIND fondsenwervende evenementen tot artikelen over deze events. Hoogtepunt van de media-aandacht was in januari, toen de MIND Blue Monday Run in het NOS Journaal werd genoemd naar aanleiding van 'Blue Monday', de naar verluid somberste dag van het jaar op 15 januari. We bereikten daarmee ruim 8 miljoen kijkers. Daarnaast leverden de inspanningen van deelnemers diverse regionale publicaties op en werd het MIND-event Last Man Standing door Hart van Nederland uitgebreid in beeld gebracht. Ook tijdens de #OpenUp-week was er veel aandacht, onder meer via Een Vandaag met het onderzoek naar verzuim door jongeren op school en werk en de zorg van ouders hierover. En natuurlijk via HUMAN en 3FM, met wie we de #OpenUp week jaarlijks organiseren.

Andere thema's waarmee we in de media kwamen zijn angst voor de oorlogen en klimaatverandering en ook de spijtbetuiging van de NVvP richting de LHBTI+ gemeenschap vanwege misstanden in het verleden (verwijzing naar MIND Korrelatie). Onderwerpen waarmee we regelmatig in de media kwamen waren eetstoornissen, diverse vormen van depressies, pesten, seksueel misbruik, zelfdiagnoses via social media en grensoverschrijdend gedrag. Ook werd de reactie van MIND op de suïdecijfers van het CBS in mei goed door media overgenomen.

5. Fondsenwerving

5.1 Donaties en giften

Om haar taken uit te kunnen voeren is MIND afhankelijk van steun uit de samenleving. Daarom zijn we zeer dankbaar voor de bijdragen en steun die wij ontvangen van onze donateurs uit eenmalige giften, structurele donaties, periodieke schenkingen en nalatenschappen. Maar ook actievoerders en deelnemers van evenementen leveren met hun netwerk een enorme bijdrage aan de inkomsten voor Stichting MIND. Daarnaast hebben wij inkomsten uit loterijen en uit beleggingen.

Tess haalde met de Marathon van Madrid €1212,- aan donaties op voor MIND. Marathonlopers haalden in 2023 samen € 51.930,55 voor Stichting MIND

5.2 Stichting MIND Acties en Evenementen

De resultaten van Stichting MIND Acties en Evenementen waren – met uitzondering van het event MIND Last Man Standing – goed. Ten opzichte van 2022 is er een daling te zien, die te maken heeft met de lagere opbrengst van Last Man Standing. Deze lagere opbrengst werd gelukkig wel redelijk gecompenseerd met de opbrengsten van overige acties en evenementen. In totaal waren de donatieopbrengsten van acties en evenementen in 2023 € 314.022,- .

	2020	2021	2022	2023
aantal donaties	8264	11003	15041	10551
gemiddeld gedoneerd	21,65	21,31	23,19	20,76
aantal acties	659	867	1415	1198
gemiddeld per actie	271,50	270,44	246,50	262,12
totaal	€ 178.915,60	€ 234.473,93	€ 348.800,79	€ 314.022,00

Acties vanuit het Nederlands publiek

De acties op eigen initiatief van mensen zijn heel belangrijk voor Stichting MIND en maken ook een groot deel uit van de totale donatieopbrengsten. De actiestarters zorgen vanuit hun eigen intrinsieke motivatie voor een betere bespreekbaarheid van mentale gezondheid en bewustwording van het belang van psychische gezondheid in onze samenleving, evenals voor meer naamsbekendheid van MIND. Mede door het grote aantal jongeren dat psychische klachten ervaart en het grote aantal suïcides onder jongeren, worden veel sponsoracties op onze actiewebsite www.doemeemetmind.nl door jonge mensen gestart. Dit onderstreept het belang van het werk en de missie van MIND eens te meer. De betrokkenen actievoerders ervaren het doen van een sponsoractie voor Stichting MIND als 'iets kunnen doen met hun verdriet'. Daarnaast komen ze in actie omdat ze hierdoor het gevoel hebben iets te kunnen bijdragen aan het voorkomen van psychisch lijden van anderen. Mensen gingen hardlopen, fietsen, veilingen organiseren en meer.

De meest opvallende acties waren die van het Moller Juvenaat die met de acties 900 leerlingen € 22.750,- bijeenbrachten, de actie van Sara Bees die een Happy MIND Day vol workshops en activiteiten organiseerde (opbrengst € 7.083,-) en de actie van Cherlene Blankson die de Elfstedentocht fietste en daarmee in haar eentje (!) € 17.908,- aan donaties ophaalde.

Alle acties zijn te bekijken op: www.doemeemetmind.nl/fundraisers

Evenementen van Stichting MIND

Stichting MIND vindt het belangrijk dat mensen open kunnen en durven te zijn over hun psychische klachten, zonder dat dit tot (voor)oordelen leidt. Daarom organiseert Stichting MIND jaarlijks (in ieder geval) meerdere evenementen om psychische gezondheid bespreekbaar te maken: de meest in het oog springende zijn de **MIND Blue Monday Run en Last Man Standing**. We hopen in de toekomst het aantal evenementen van Stichting MIND uit te kunnen breiden, om op deze manier nog meer mensen en specifieke doelgroepen te kunnen aanspreken. Behalve deze communicatie-/ marketingdoelstelling, hebben de evenementen van Stichting MIND ook heel nadrukkelijk een fondsenwervende doelstelling. Enerzijds om de kosten van de evenementen te dekken, maar zeker ook om budget te verwerven voor onze projecten en voorlichtingsactiviteiten.

De doelstelling was € 325.000 op te halen in 2023. Dit is – mede door tegenvallende resultaten van het event MIND Last Man Standing – niet gehaald. Maar dankzij vele andere mooie acties en een goed resultaat van de MIND Blue Monday Run is er met acties en evenementen in 2023 toch € 314.022,- binnengekomen. Behalve donaties brachten de evenementen Stichting MIND ook veel media-aandacht en meer naamsbekendheid. De MIND Blue Monday Run 2023 haalde we o.a. het NOS Journaal. En met MIND Last Man Standing waren we met een uitgebreid item te zien bij het TV programma Hart van Nederland.

Een vergelijking van de opbrengsten van de evenementen in 2023:

2023	Blue Monday Run (eigen event)	Last Man Standing (eigen event)	Obstacle Run (aanhaakevent)	Vierdaagse (aanhaakevent)
Aantal donaties	5127	819	101	483
Gemiddelde donatie	€ 18,00	€ 18,00	€ 17,00	€ 20,00
Aantal acties	814	132	26	11
Opbrengst per actie	110,52	110,28	67,50	899,09
Totaal opbrengst	€ 89.965,00	€ 14.557,00	€ 1.755,00	€ 9.890,00

Het event Last Man Standing had hoge productie- en projectkosten en leverde relatief weinig donaties op. De MIND Blue Monday Run daarentegen kost veel minder en levert meer op. Ook de zogenoemde aanhaakevents (hiermee bedoelen we dat deelnemers aan een bestaand evenement, zoals de Vierdaagse, donaties ophalen voor MIND) hebben lage productiekosten en vragen minder capaciteit van het team.

MIND Blue Monday Run 2023

De 2023-editie van de MIND Blue Monday Run was weer een groter succes dan het jaar ervoor: 814 deelnemers, 5127 donaties en € 89.965,- opgehaald voor MIND. Het hoogste aantal deelnemers en donaties tot nu toe, met de hoogste opbrengst in de geschiedenis van de MIND Blue Monday Run.

	2020	2021	2022	2023
Aantal donaties	1920	2283	4436	5127
Gemiddelde donatie	€ 14,91	€ 17,75	€ 15,88	€ 18,00
Aantal acties	351	143	429	814
Opbrengst per actie	81,60	283,41	164,18	110,52
Totaal opbrengst	€ 28.643,00	€ 40.528,00	€ 70.432,00	€ 89.965,00

Via de 814 deelnemers zijn 5.127 donateurs bereikt met de boodschap van MIND. Tevens is het belang van mentale gezondheid dankzij de MIND Blue Monday Run via nationale bij veel mensen onder de aandacht gebracht.

Last Man Standing 2023

MIND Last Man Standing werd op zaterdag 14 oktober 2023 voor de zevende en laatste keer georganiseerd. Het event vond plaats op het Jaarbeursplein, pal naast station Utrecht Centraal en deze editie had het een protestmatig karakter. Er waren 132 deelnemers en het leverde € 14.557,- op aan donatieopbrengsten. Hoewel de motivatie van de deelnemers om (letterlijk en figuurlijk, vaak ook voor zichzelf) te gaan staan groot is, wegen de kosten niet op tegen de baten en gaat MIND in het komende jaar op zoek naar een event voor deze doelgroep, waar nog veel meer mensen bij aan kunnen haken.

Aanhaakevenementen

In 2023 heeft Stichting MIND onderzocht in hoeverre het interessant kan zijn om – in plaats van zelf hoge budgetten te investeren in het organiseren en produceren van eigen evenementen – aan te haken op reeds bestaande evenementen. Aanhaakevenementen zijn evenementen die Stichting MIND niet zelf organiseert, maar die al bestaan en waarbij mensen ervoor kunnen kiezen om een sponsoractie voor Stichting MIND te koppelen aan hun deelname aan het event. De events waar Stichting MIND in 2023 op aanhaakte waren de Down Under Obstacle Run en de Vierdaagse Sponsorloop. De Down Under Obstacle Run 4 MIND telde 26 deelnemers, 101 donaties en bracht € 1.755,- op. De Vierdaagse Sponsorloop telde 11 deelnemers die donaties ophaalden voor Stichting MIND, 483 donaties en bracht € 9.890,- op.

Overige aanhaakevents via Supporta

Via het nieuwe fondsenwervende platform Supporta, dat gekoppeld is aan Atleta, een veelgebruikt ticketing systeem voor sportieve evenementen, zijn er in totaal 80 sponsoracties van deelnemers aan de Dam tot Damloop, KPMG Lentemarathon Amstelveen, NN Egmond Halve Marathon, TCS Amsterdam Marathon en de Zandvoort Circuit Run geweest voor Stichting MIND. Dit bracht € 1.003,- aan donaties op. Wat hierbij opvalt is dat de gemiddelde donatieopbrengst van € 12,53 per sponsoractie laag is. Dit blijkt ook bij de andere fondsen in het Huis voor de

Gezondheid zo te zijn. Dit komt doordat veel mensen bij aanschaf van hun ticket voor het sportieve event wel toezeggen voor het goede doel te willen meedoen, maar dat zij vaak niet beseffen dat dit betekent dat ze zelf een oproep om te doneren moeten uitzetten in hun eigen netwerk. Daarom zal in samenspraak met met Supporta gezocht worden naar manieren om ervoor te zorgen dat de mensen die toezeggen hun marathon of andere sportieve actie voor een goed doel te doen, ook daadwerkelijk fondsen gaan werven.

5.3 Particuliere Fondsenwerving

Stichting MIND richt zich op verantwoorde, effectieve en efficiënte manieren van fondsenwerving. Integriteit, verantwoording en transparantie zijn hierbij kernbegrippen voor onze organisatie. Om onze doelstelling te kunnen realiseren zijn fondsen nodig. Een van de wijze waarop wij fondsen werven is via particuliere fondsenwerving gericht op het Nederlandse publiek. Dit doen we via verschillende communicatiekanalen zoals online, e-mail, sociale media, telefoon en per post. In 2023 hebben 12.685 donateurs ons gesteund met een donatie. Dat zijn iets meer donateurs dan in 2022, toen 12.659 mensen ons met een donatie steunden. Ook gaven de donateurs in 2023 gemiddeld meer dan in 2022. Daarnaast ontvangen wij giften van bedrijven, uit nalatenschappen en via onze acties en evenementen.

Naar aanleiding van onze petitie 'Niemand mag onnodig psychisch lijden', die door bijna 17.000 was ondertekend, doneerden 643 mensen aan onze organisatie. Met bijna 4% van het aantal ondertekenaars is dat een heel mooi resultaat. Dit toont aan dat mensen waarderen dat wij ons als organisatie inzetten voor de belangen van mensen die geestelijke gezondheidszorg nodig hebben.

Meer dan 35.000 mensen hebben onze online voorlichting aangevraagd, zoals een bijvoorbeeld een informatieflyer of meegedaan aan een bijvoorbeeld een themaspecial of challenge. Dit is iets meer dan in 2022. Hiervan hebben 1.799 mensen aan ons een donatie overgemaakt met een totaalbedrag van € 21.820,-. Dat is meer dan het dubbele dan in het jaar ervoor. Gemiddeld waarderen mensen onze voorlichting met een cijfer 8 en meer dan 80% van de mensen raadt onze voorlichting ook anderen aan.

In de zomer van 2023 verdween de acceptgiro als betaalmiddel. Tot die tijd gebruikten nog veel mensen de acceptgiro in mailings om een donatie over te maken. Door het wegvallen hiervan hebben wij naar schatting tussen de € 25.000,- en € 35.000,- minder aan donaties ontvangen. Als alternatief van de acceptgiro hebben we in april de via Goede Doelen Nederland geïntroduceerde Eenmalige gift met onze mailing meegestuurd. Hierbij kunnen mensen via hun mobiel een QR code scannen en dan online/mobiel doneren. Of via internetbankieren naar aanleiding van de instructie op de eenmalige gift. Dit heeft niet het verschil in lagere inkomsten van de acceptgiro gecompenseerd, maar we zien wel dat steeds meer mensen hiervan gebruik maken. Daarnaast sturen we altijd een eenmalige machtigingskaart mee, waarmee mensen ons kunnen machtigen om de donatie te incasseren. Ook hier zien we een stijging in gebruik.

5.4 Leadwerving

Stichting MIND is een plek waar mensen terecht kunnen voor betrouwbare informatie. Je kunt overal op internet terecht voor informatie maar Stichting MIND is uniek omdat men ervan uit kan gaan dat onze voorlichting klopt. Daarom werkt deze manier van leadwerving en hebben we een hoge aanvraag-conversie. Leadwerving is essentieel voor het (online) werven van nieuwe donateurs. We bepalen vooraf onze doelgroepen en richten daar onze content op. Wij bieden deze content vervolgens via verschillende kanalen aan (website, social media, nieuwsbrief, derden, etc.). We zorgen voor aansprekende campagnes die een toegevoegde waarde hebben voor onze doelgroepen.

Hoe? Op basis van Google Analytics statistieken, social media feedback en evaluaties ontwikkelen wij voorlichtingsproducenten die ingezet worden voor leadwerving. Denk hierbij aan flyers, challenges, themaspecials en zelftesten. Wij benutten voorlichting als middel om een groter publiek te bereiken. Met onze voorlichtingsproducten halen we leads binnen die we vervolgens door middel van journey's en telemarketing converteren naar donateurs.

5.5 Fondsenwerving overig

Major donors

In 2023 zijn we 2 maal benaderd door een Major Donor om met een voorstel te komen voor een specifiek thema. Helaas sloten de voorstellen niet voldoende aan bij de wensen van de Major Donors. We hebben waardevolle feedback gekregen om ons aanbod nog beter te stroomlijnen met de behoefte. Tegelijk zijn we in gesprek gebleven en zijn er wellicht nog andere thema's waar we voorstellen op kunnen indienen. We staan in nauw contact met Service Desk en Family offices en hebben voorstellen ontwikkeld om daar onder de aandacht te brengen.

Nalatenschappen

In 2023 heeft Stichting MIND vanuit nalatenschappen een bedrag van €174.250,- ontvangen. Dit bedrag is afkomstig uit 3 verschillende nalatenschappen. Verder is er 1 informatiebijeenkomst georganiseerd en zijn er 34 informatieflyers aangevraagd. Het is mooi te zien dat uit diverse gesprekken is gebleken dat met name de oudere generatie Stichting MIND in hun testament overweegt op te nemen om de jongere generatie te steunen. Ouderen geven aan dat ze het te doen hebben met deze generatie die veel mentale druk ervaart en wil ze steunen.

Stichtingen en Vermogensfondsen

In 2023 is er €134.609 gedoneerd vanuit Stichtingen en Vermogensfondsen. Dit bedrag was voor diverse projecten bestemd. In Q1 van 2024 zullen we ons nog verder focussen op deze doelgroep. We hebben een lijst opgesteld met vermogensfondsen die op het gebied van mentale gezondheid goed aansluiten. We hebben specifieke voorstellen ontwikkeld die we aan hen zullen voorleggen. Verder hebben we een aantal stichtingen geïdentificeerd waar we contact mee zullen leggen om Stichting MIND voor te stellen.

Bedrijven

In 2023 is er voor €62.449,- aan giften vanuit bedrijven binnengekomen. Deze giften zijn een combinatie van spontane giften, opbrengsten van medewerkers acties of via onze bedrijfsproducten als de Fireplace Chat of Not Myself Today. Met name de Fireplace Chat is positief ontvangen en

vervult een behoefte vanuit bedrijven om het gesprek over mentale gezondheid aan te gaan. In 2024 gaan we de Fireplace Chat verder promoten en uitbreiden met een muziek- en theatervariant. In 2023 zijn we specifieke samenwerkingen aangegaan met o.a. Limitless, Sophia Mae en Emma matrassen die zowel in omzetafdracht als exposure aan het werk van Stichting MIND bijdragen. Ook art gallery Mad Art in Amsterdam heeft zich verbonden aan Stichting MIND door een deel van de opbrengst van de verkochte stukken aan Stichting MIND te doneren. Bedrijven die een Fireplace chat hebben georganiseerd zijn o.a. Bolsius, Lemonade en Disney.

Partners VriendenLoterij en Nederlandse Loterij

Stichting MIND is beneficiënt van twee loterijen: de Nationale Postcodeloterij en de Nederlandse Loterij. Deze loterijen leverden samen in 2023 € 1.473.112 op, inclusief geormerkte loten. Stichting MIND ontving in 2024 vanuit Nationale Postcodeloterij uit de opbrengst 2023 een bijdrage van € 900.000. Daarbij heeft Stichting MIND bij de VriendenLoterij de mogelijkheid donateurs mee te laten spelen voor Stichting MIND met zogenoemde 'geormerkte loten'. Van iedere speler die Stichting MIND opgeeft als goed doel, ontvangen wij 40% van de opbrengst van een lot. In 2023 hebben de geormerkte loten van de Vriendenloterij voor € 101.421 bijgedragen aan Stichting MIND. Als begunstigde partij brengen wij de Nationale Postcodeloterij en de Nederlandse Loterij in onze communicatie-uitingen onder de aandacht. Wij zijn deze organisaties zeer dankbaar voor de inkomsten die wij via hen ontvangen en waarmee we in 2023 zoveel activiteiten hebben kunnen financieren. Tegelijk maken we ons zorgen om de ontwikkelingen opt.g.v. de online kansspelmarkt en blijven we in gesprek om deze zorgen te adresseren.

CBF

Stichting MIND heeft het keurmerk Erkend Goed Doel. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) geeft deze erkenning aan fondsenwervende organisaties die zich op een verantwoorde manier bezighouden met het inzamelen en besteden van donaties. Om het CBF-keurmerk te mogen voeren, moeten fondsenwervende organisaties aan een groot aantal eisen voldoen. Goede doelen met de erkenning worden jaarlijks door het CBF gecontroleerd en eens in de drie jaar uitgebreid getoetst. Het CBF is een onafhankelijke stichting die al sinds 1925 toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen. Het keurmerk is ook voor de donateurs een geruststellend gevoel. Hierdoor weten ze dat hun donaties goed besteed worden en dat Stichting MIND transparant werkt.

6. Organisatie

Stichting MIND

Stichting MIND is een fondsenwervende organisatie die publieksvoorlichting geeft en met onderzoek en innovatie bijdraagt aan een betere geestelijke gezondheid op lange termijn. MIND Korrelatie maakt onderdeel uit van Stichting MIND en geeft anonieme hulp bij jaarlijks circa 17.000 vragen over psychische en psychosociale problemen.

Stichting MIND werkt nauw samen met de vereniging MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid. Dat is sinds 2006 de landelijke koepel voor cliënten-, naasten- en zelfregieorganisaties in het land. MIND Landelijk Platform richt zich als vereniging specifiek op het beïnvloeden van beleid (belangenbehartiging) en het uitvoeren van projecten om de positie van cliënten en naasten te verbeteren. Daarnaast zijn er nog vele formele en informele contacten. Binnen dit netwerk komt de beweging MIND tot stand. MIND als beweging wil zeggen dat anderen uitgenodigd zijn om (ook) actief mee te doen. Dat kunnen individuen zijn of organisaties. MIND werkt graag samen met iedereen die zich voor een psychisch gezonde samenleving wil inzetten.

6.1 Bestuur, directie en medewerkers

Directie en bestuur

Stichting MIND wordt bestuurd door een directeur-bestuurder met een door de Raad van Toezicht vastgestelde taak. De interim directeur-bestuurder van Stichting MIND mevrouw Dianne Burger werd op 1 juni 2023 opgevolgd door mevrouw dr. Dienke Bos. Naast directeur-bestuurder van stichting MIND is mevrouw Bos ook directeur van de vereniging MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid. Zij heeft aldaar een fulltime aanstelling voor onbepaalde tijd. De loonkosten van mevrouw Bos worden voor 60% doorbelast aan stichting MIND. Salariëring en inschaling van de directiefunctie zijn volgens de richtlijnen voor bezoldiging van directeur-bestuurders van Goede Doelen Nederland. Mevrouw Bos heeft geen nevenfuncties.

De directeur/bestuurder bereidt samen met de teammanagers het beleid voor. Er zijn vier afdelingen met elk een teammanager. De directeur maakt deel uit van het bestuursbureau. Het bestuursbureau vormt samen met de teammanagers het Managementteam en dat richt zich op het (strategisch) beleid van Stichting MIND. De teammanagers stellen binnen de gestelde financiële kaders de jaarplannen op. De directeur legt die plannen ter goedkeuring voor aan de Raad van Toezicht. Na goedkeuring voeren de teammanagers het beleid zelfstandig uit, binnen het mandaat dat zij daarvoor hebben.

Medewerkers en HR-management

Personeelsbestand

Op 31 december 2023 bestond het personeelsbestand van Stichting MIND uit 40 medewerkers, waaronder 9 oproepkrachten die met elkaar ongeveer 1,5 fte invullen. Het aantal fte over de overige 32 medewerkers is 22,86.

Vacatures

In de loop van 2023 zijn er 7 vacatures ontstaan die allemaal ook zijn ingevuld. Dit betrof zowel oproepkrachten als structurele functies.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over in 2023 was 14 %. Het is een stijging ten opzichte van de 6,87 % in 2022.

Diverse omstandigheden leidden er in 2023 toe dat het ziekteverzuim relatief hoog was. De toename van het verzuim was voornamelijk te wijten aan langdurig ziekteverzuim. In alle gevallen betrof het niet werk-gerelateerd ziekteverzuim. Door focus aan te brengen in de activiteiten en de capaciteit te vergroten met inhuur van externe krachten kon de werkdruk worden verlaagd. Voor het onderwerp werkdruk is voortdurend aandacht. Daarnaast hebben alle leidinggevenden in 2023 een verzuimtraining gevolgd met zeer veel input om het verzuim beter te kunnen monitoren c.q. het wellicht deels beïnvloeden ervan. Een verdere visie op verzuim wordt in 2024 nader uitgewerkt in een strategisch HR-plan.

Strategisch HRM

Strategisch HR-beleid richt zich onder andere op de ontwikkeling van de organisatie, de veranderingen van de organisatie en het inspelen op veranderingen in de toekomst. Onderdeel van strategisch HR-beleid is het centraal stellen van medewerkers, het inzetten van kernkwaliteiten, het ontwikkelen van medewerkers en het optimaliseren van de inzetbaarheid van medewerkers om zo op langere termijn de organisatiedoelstellingen te bereiken en in te spelen op kansen en bedreigingen. Een aantal aspecten wordt hieronder kort uitgelicht.

Aannamebeleid / Instroom - uitstroom 2023

Uitgangspunt bij elke werving is sollicitanten uit te nodigen die voldoen aan de functie-eisen, ongeacht achtergrond. Niemand wordt uitgesloten. Afhankelijk van de functie wordt soms ook expliciet gevraagd om kandidaten met ervaringsdeskundigheid. En met succes. MIND is voor deze doelgroep een herkenbare organisatie waar mensen graag hun kennis, kunde en ervaring in willen zetten. Ook worden vrijwilligers met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet om bepaalde taken op zich te nemen, waarna soms na enige tijd een functie gecreëerd kan worden (als het financieel haalbaar is) om de medewerkers weer een kans te geven aan het arbeidsproces deel te nemen.

Duurzame inzetbaarheid

We hebben als organisatie veel mogelijkheden om medewerkers toe te rusten om hun werk te kunnen blijven doen. Enerzijds zijn die mogelijkheden er vanuit de CAO of vanuit de wet, anderzijds is het maatwerk vanuit de visie om personeel zoveel mogelijk te ondersteunen om een goede balans te vinden en te behouden tussen werk en privé voor zover dat binnen de mogelijkheden van de werkgever ligt. Het onderwerp werkdruk/werkstress is dan ook een situatie waar voortdurend aandacht voor is. Met de programma's en oplossingsrichtingen die in 2022 aangedragen zijn, wordt dit steeds onder de aandacht gehouden. Ook wordt actief gekeken

hoe meer focus aan te brengen is, bijvoorbeeld door keuzemomenten in te lassen: wat doe je wel en wat doe je niet e.d. om meer grip te krijgen op de werkdruk. Daarnaast is er oog voor de opleidingsbehoefte van medewerkers. Zowel vanuit het loopbaanbudget als vanuit de organisatie worden mogelijkheden aangeboden om dit te faciliteren, zodat ook vanuit deze invalshoek aandacht is voor duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directie en de algemene gang van zaken. De Raad van Toezicht is een afspiegeling van het brede werkerrein van MIND. Er zijn behandelaars, onderzoekers, bestuurders en managers in de Raad vertegenwoordigd. Ook bevat de Raad leden die deskundig zijn op het gebied van publieksvoorlichting, marketing, fondsenwerving en cliënten- en naastenperspectief. Er zijn profielschetsen opgesteld voor leden van de Raad van Toezicht en ieder lid neemt plaats op persoonlijke titel. De Raad van Toezicht bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden. De helft van de Raad van Toezicht wordt gevormd door de bestuursleden van de vereniging MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid. De voorzitter van de Raad van Toezicht fungeert ook als voorzitter van het bestuur van de vereniging.

Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar met het recht op herbenoeming voor nog een periode van vier jaar. Er is een rooster van aan- en aftreden. De leden krijgen voor hun werkzaamheden een vaste onkostenvergoeding en een reiskostenvergoeding.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 vier keer regulier vergaderd. In de reguliere vergaderingen kwamen naast de inhoudelijke onderwerpen ook de vaste onderwerpen aan bod: de jaarstukken, accountantsverslag, verslag auditcommissie, begroting, dashboard en bestuurlijke zaken. De Raad van Toezicht heeft de begroting, jaarverslag en jaarrekening goedgekeurd en decharge verleend aan de bestuurder.

In 2023 waren er twee extra vergaderingen. Deze extra vergaderingen werden gewijd aan de opdracht die de interim-directeur/bestuurder had meegekregen om een analyse van de organisatie te maken. Op basis van de analyse werd besloten om de topstructuur van MIND te wijzigen en een van de MT-leden te benoemen als adjunct-directeur. Dit moet aan de directeur/bestuurder meer ruimte bieden voor de activiteiten van de stichting.

De directeur/bestuurder is bij alle vergaderingen aanwezig. Verder werden zowel individuele leden van de Raad van Toezicht als de Raad van Toezicht als geheel, meerdere malen buiten deze vergaderingen om geconsulteerd.

Samenstelling Raad van Toezicht

In 2023 zijn vier nieuwe leden van de Raad van Toezicht gestart, waaronder een nieuw lid van de auditcommissie. Per 31 december 2023 is de samenstelling als volgt:

- prof. dr. W.K. (Wilma) van der Scheer, Bijzonder Hoogleraar Leiderschap en Besturing in de Zorg en directeur Erasmuscentrum voor Zorgbestuur, voorzitter Raad van Toezicht (tevens voorzitter bestuur vereniging MIND Landelijk Platform)
- drs. J.Th.P.M. (Jenneke) van Dongen MCC, communicatiestrateg, interim-manager, vakcoach en eigenaar Uw Communicatiecoach
- H. (Hannah) Hollestelle, voorzitter van het bestuur van ExpEx en student politicologie (tevens bestuurslid vereniging MIND Landelijk Platform)
- F.M.H. (Fred) Pijls MHA, voorzitter van de Raad van Bestuur GGZ Oost Brabant
- M. (Marijke) van Putten, psychiater GGZ Noord-Holland-Noord
- C. (Chris) Roelen, directeur/eigenaar Lionfish management & consulting, auditcommissie

- Ir. P.M. (Paul) van Rooij, toezichthouder, bestuurder, adviseur en interimmanager in de zorg en belangenbehartiging vanuit eigen onderneming PvR-Advies, auditcommissie (tevens bestuurslid vereniging MIND Landelijk Platform)
- prof. dr. J. (Jaap) van Weeghel, Bijzonder Hoogleraar Rehabilitatie en participatie van mensen met psychische aandoeningen, vanaf 2021 emeritus (tevens bestuurslid vereniging MIND Landelijk Platform)
- P.W.L. (Petra) Zoer MSc, directeur-bestuurder Schola Medica (tevens bestuurslid vereniging MIND Landelijk Platform)

Verder volgt Stichting MIND de governance code SBF voor goede doelen. Dat betekent onder andere dat we voor de beloning de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving, Goede Doelen Nederland en WNT volgen.

Informatievoorziening Raad van Toezicht

Elk begrotingsjaar maakt de directie van Stichting MIND op basis van het Meerjarenbeleidsplan een werkprogramma met begroting en legt die voor aan de Raad van Toezicht. Deze bespreekt ze, brengt eventueel wijzigingen aan en keurt ze goed. Ieder kwartaal rapporteert de directie schriftelijk aan de Raad van Toezicht. Dat gebeurt door middel van een duidelijk Dashboard dat de tussentijdse resultaten inzichtelijk maakt. Ook bespreekt de Raad van Toezicht de gespreksverslagen van de Auditcommissie.

Commissies

De directie en de Raad van Toezicht laten zich bij sommige taken bijstaan door onderstaande adviescommissies.

De Auditcommissie

De Auditcommissie is een commissie binnen de Raad van Toezicht en bestaat uit Chris Roelen (voorzitter) en Paul van Rooij.

De Auditcommissie adviseert de Raad van Toezicht en de directie over de jaarrekening, de begroting, het vermogensbeleid en het financieel beleid in het algemeen. De Auditcommissie vergaderde in 2023 in totaal vier keer. Op geleide van de Auditcommissie besteedde de Raad van Toezicht aandacht aan:

1. Het Beleggingsstatuut;
2. De nieuwe Europese regels over duurzame beleggingen;
3. De verbeterde risicoanalyse die beter aansluit op de Planning & Control cyclus;
4. Verhoging van de vacatievergoeding van de leden van de Raad van Toezicht en deze te koppelen aan de maximale vrijwilligersvergoeding;
5. Het werven van een nieuwe accountant (conform beleid rond de duur van de samenwerking met een accountant).

De commissie Kennis en Kwaliteit

De commissie Kennis en Kwaliteit van de Raad van Toezicht bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht, Jaap van Weeghel (voorzitter) en Marijke van Putten. De commissie legt de focus op de activiteiten rond onderzoek en de kwaliteit van de dienstverlening. Deze commissie heeft in 2023 twee keer vergaderd. De commissie wilde meer inzicht in de Fondsen op Naam, doelbesteding en kwaliteit van dienstverlening, waaronder die van MIND Korrelatie. Ook is in samenspraak met de commissie een reglement van de commissie opgesteld. Dat reglement is vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie is een vaste commissie van de Raad van Toezicht en houdt toezicht op de beloning van de bestuurder. De remuneratiecommissie bestaat uit Wilma van der Scheer (voorzitter) Marijke van Putten en Petra Zoer.

Adviescommissies Fondsen op Naam

Stichting MIND beheerde in 2023 vijf Fondsen op Naam. Bij deze Fondsen maakt de directie in enkele gevallen gebruik van externe referenten of commissies. Op dit moment is er alleen een Adviescommissie Karel Geelen Fonds. Die bestaat uit drs. Frans Geelen, drs. Pink van Veen en drs. Gee de Wilde.

Bezoldiging bestuur/directie

De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was medio 2023.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Stichting MIND de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Stichting MIND vind plaats door de remuneratiecommissie. In 2018 is dit gebeurd op basis van een extern advies van adviesbureau Boer & Vink. Weging in de daarop volgende jaren heeft plaatsgevonden in lijn met dit advies. Dit resulteert tot een zogenaamde BSD-score van 465 punten voor 2023 met een maximaal jaarinkomen van EUR 152.661 (1 FTE/12 mnd.).

Het voor toetsing aan het geldende maximum relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg € 30.508 voor Dianne Burger (0,6 FTE/5 mnd.) en € 38.069 (0,6 FTE/7 mnd.) voor Dienne Bos. De beloningen bleven hiermee (naar rato) binnen het eerder genoemde maximale jaarinkomen.

Het jaarinkomen met de belaste vergoedingen en werkgeversbijdrage pensioen bleven voor Dianne Burger (€ 34.021) en Dienne Bos (€ 43.379) binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag. Voor Dianne Burger bedroeg het maximumbedrag € 56.782 (0,6 FTE/5 mnd.) en voor Dienne Bos € 79.495 (0,6 FTE/7 mnd.).

De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening nader toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

6.2 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Stichting MIND vindt maatschappelijk verantwoord ondernemen belangrijk. Dat past bij onze organisatie en we vinden het belangrijk voor de generaties na ons. Bij het uitvoeren van onze activiteiten trachten wij waarde te creëren op economisch, ecologisch en sociaal gebied. We streven daarnaast naar een voortdurende verbetering van onze bedrijfsprocessen voor een duurzaam werkende organisatie. Dat doen we op verschillende manieren.

People

We zetten ons in voor de gezondheid en het welbevinden van onze medewerkers. Daarom stimuleren we binnen onze arbeidsvoorwaarden gezond gedrag, zoals een fietsregeling en een vergoeding voor sportkosten vanuit het loopbaanbudget. Er is veel aandacht voor een goede en gezonde balans tussen werk en privé, mede vanuit de werkgroep 'MIND Gezond'. De werkgroep organiseert jaarlijks diverse activiteiten in het kader van vitaliteit en goede informatie hieromtrent.

Samen met Alzheimer Nederland, het Longfonds, het Diabetes Fonds en de Maag Lever Darm vormen wij Stichting het Huis voor de Gezondheid (HvdG). Samen werken we aan een gezonde werkomgeving voor onze medewerkers. Stichting MIND heeft daarnaast een aantal werknemers in dienst met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Planet en profit

Minder vierkante meters gebruiken en minder reiskilometers maken. Beiden kregen dankzij corona een regelrechte boost. Het thuiswerken is inmiddels geïntegreerd in het reguliere beleid van Stichting MIND en draagt bij aan online én papierloos werken. Een milieuvriendelijke kantooromgeving creëren we door gezamenlijk duurzame koffie in te kopen en, waar mogelijk, duurzame kantoorartikelen. De verlichting is daarnaast uitgerust met energiezuinige lampen. Het kantoor van Stichting MIND is gevestigd naast het station van Amersfoort. Stichting MIND probeert duurzaam en groen te reizen. Medewerkers worden gestimuleerd om met het OV naar kantoor te komen. Het aantal parkeerplaatsen is beperkt. Hierdoor wordt, in combinatie met meer thuiswerken, minder CO₂ uitstoot veroorzaakt.

Stichting MIND volgt daarnaast een volledig duurzaam beleggingsbeleid, in lijn met de Goede Doelen Nederland-richtlijn 'Financieel Beheer'.

6.3 Risicomanagement

Om in de toekomst aan onze missie te kunnen blijven werken moeten we alert zijn en blijven op risico's door de ontwikkelingen om ons heen. Risicomanagement is daarom onlosmakelijk verbonden aan de strategie en financiële sturing van Stichting MIND. Er is een groot bewustzijn van de verantwoordelijkheid voor een rechtmatige en doelmatige besteding van middelen, de naleving van wet- en regelgeving en adequate inrichting van administratieve organisatie en interne beheersing. Door een bewuste afweging te maken tussen onze doelstellingen en de risico's die we bereid zijn te nemen, streven we naar een bestendige en maatschappelijk verantwoorde, beheerste en integere bedrijfsvoering. We maken een onderscheid in risico's op het gebied van strategie en reputatie, wet- en regelgeving, financiën en op organisatiegebied. Daarbij wordt per risico bepaald welke preventieve maatregelen kunnen worden uitgevoerd en welke beheersmaatregelen nodig zijn als een risico zich voordoet.

Risicobeheersing is een vast onderdeel op de agenda van de auditcommissie en wordt jaarlijks besproken met de Raad van Toezicht. In 2023 hebben we onze risicoanalyse geactualiseerd. In 2024 worden stappen gezet om het risicomanagement nog meer ter 'vervlechten' met de planning- en controlcyclus vanuit integraal risicomanagement.

Ransomware

Ransomware zien wij als een van de grootste bedreigingen. Door de oorlog in Oekraïne is deze dreiging verder toegenomen. Ransomware-aanvallen zijn meer dan ooit afkomstig van de georganiseerde misdaad. In 2023 is het beveiligingsbeleid geüpdate en geïmplementeerd. Begin 2023 is door een onafhankelijke partij een assessment uitgevoerd op de websites. Hoge prioriteiten zijn direct opgepakt en opgelost. Medium issues worden stap voor stap opgepakt en naar een hoger niveau gebracht. Daarnaast wordt maandelijks (doorlopend) een check op de websites gedaan.

Overige maatregelen zijn het werken met tweefactor autorisatie en de aanschaf van Microsoft defender voor office 365 en voor endpoint. Laatstgenoemde levert preventieve bescherming op de verschillende devices zoals laptop en telefoon. Defender is aangeschaft ten behoeve van voorkomen van een breed scala aan volumeaanvallen en doelgerichte aanvallen, waaronder gecompromitteerde zakelijke e-mail, phishing naar referenties, ransomware en geavanceerde malware met behulp van een robuuste reeks filters. Onze IT-beheerpartij Bruis scant dagelijks inkomende mail en daarnaast vinden er trainingen plaats voor medewerkers in het kader van bewustzijn en security.

Fraude en corruptie

Bij fraude gaat het om oplichting of misbruik van gegevens. Om dit te voorkomen is en blijft informatiebeveiliging voor ons een speerpunt. Phishing-mails zijn aan de orde van de dag en een reëel gevaar. Intern nemen we verschillende maatregelen. We wijzen de collega's regelmatig op de risico's van phishing-mails. Ook worden in dit kader regelmatig nep-mails gestuurd met als doel om te laten zien waar je op moet letten én om de alertheid te vergroten.

Om fraude te voorkomen is de interne administratieve organisatie en interne controle zodanig opgezet dat functiescheiding, het vier-ogen principe, de controle op inkoop en het doen van betalingen een belangrijke rol spelen en (automatisch) worden afgedwongen. betalingsbevoegdheden- en procedures zijn vastgelegd in een procuratieregeling die vervolgens is geïntegreerd en geautomatiseerd in de verschillende workflows. Door het team financiën wordt een aantal keer per jaar een interne audit uitgevoerd naar de volledigheid van de bron-documentatie.

Naast onze eigen interne controlewerkzaamheden, wordt ook jaarlijks een interim controle uitgevoerd door onze accountant. Bij de interim controle richt de accountant zich voornamelijk op de kwaliteit van de interne beheersmaatregelen, gericht op processen die in het kader van de jaarrekeningcontrole van belang zijn. Deze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in de organisatie.

Reputatie

Voor Stichting MIND is reputatieschade een groot risico. Het effect van reputatieschade is moeilijk te voorspellen, maar kan grote impact hebben. We volgen daarom strenge interne procedures voor onze communicatie-uitingen en stellen voorwaarden aan de samenwerking met andere partijen. Ook monitoren we dagelijks de (sociale) media en de politiek op actuele en relevante ontwikkelingen en de impact hiervan op onze organisatie, onze achterban en omgeving. Reputatieschade kan ook ontstaan door belangenverstremming of het handelen van directie, leden van de Raad van Toezicht, medewerkers of andere stakeholders. Naast governance, rechtmatigheid en doelmatigheid, zijn ook integriteit en doeltreffendheid (impact) belangrijke pijlers. Stichting MIND is hiervoor erkend volgens de normen van de Erkenningsregeling voor goededoelenorganisaties, met het CBF als onafhankelijke toezichthoudende organisatie.

Integriteitsbeleid

Vanaf 2019 stelt de Erkenningsregeling van het CBF een aantal normen aan integriteit. Stichting MIND vindt dat een goede ontwikkeling, want een respectvolle, integere omgang tussen medewerkers onderling en in het zakelijke verkeer met derden is erg belangrijk. Het gaat dus om het voorkomen van ongewenst gedrag en het bevorderen van gewenst gedrag. Als eerste stap in het inrichten van ons integriteitssysteem hebben we in 2020 ons beleid 'Ongewenste omgangsvormen' vastgesteld en gepubliceerd op onze website. Daarin staat onze aanpak beschreven, gericht op preventie, voorlichting, signalering van ongewenst gedrag, veilige inrichting van de werkomgeving en adequate opvang en nazorg.

In 2021 hebben we de volgende stap in ons integriteitssysteem gezet door het opstellen van een gedragscode en klokkenluidersregeling. In de gedragscode beschrijven we waar MIND voor staat en wat we verstaan onder goed gedrag. De code beschrijft een aantal kernwaarden en heeft betrekking op de medewerkers van Stichting MIND, zowel voor de onderlinge contacten als de contacten met derden. Daarnaast hebben we een klokkenluidersregeling opgesteld, waarin wordt beschreven hoe op adequate en veilige wijze melding kan worden gedaan van eventuele vermoedens van misstanden bij Stichting MIND. In 2021 zijn deze twee regelingen vastgesteld en is een integriteitsfunctionaris aangesteld waar meldingen kunnen worden gedaan. Ook zijn er afspraken gemaakt met een externe vertrouwenspersoon voor medewerkers die daar de voorkeur aan geven. De regelingen zijn op onze website gepubliceerd, inclusief de wijze waarop meldingen kunnen worden gedaan. De informatie is gedeeld met het MT en de medewerkers, zodat we aan een veilig klimaat werken. We bespreken de regelingen jaarlijks op een medewerkersbijeenkomst en bespreken dan ook een aantal praktijkvoorbeelden.

In 2023 ontvingen we een (allereerste) signaal over ongewenst gedrag. We hebben actie ondernomen en op basis van deze ervaring hebben we de regeling op enkele punten aangepast, waarbij we met name de positie van vrijwilligers die zich voor Stichting MIND inzetten hebben verduidelijkt.

Verder hebben we in 2023 in het MT een moreel beraad gehouden. Dat ging over de ontwikkelingen rond het online gokken en de rol van de loterijen. We hebben besproken hoe Stichting MIND zich daartoe moeten verhouden, omdat gokverslaving een thema is dat ons raakt. Het moreel beraad hielp ons om onze persoonlijke overtuigingen helder te krijgen en die te vertalen naar een gezamenlijk standpunt van MIND.

Financiële risico's

Het niet halen van de groeistrategie fondsenwerving is een risico waardoor de doelstellingen niet meer behaald kunnen worden en de financiële continuïteit onder druk komt te staan. De huidige groeistrategie wordt op onderdelen niet gehaald en is door de maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van mentale gezondheid niet meer toereikend. In 2024 volgt daarom een herijking van de groeistrategie, mede op basis van een positioneringstraject. De inkomsten en uitgaven worden continue gemonitord en maandelijks besproken met het management en directie. Op deze manier kunnen we tijdig maatregelen nemen als we afwijkingen signaleren in de inkomsten en uitgaven. Stichting MIND beschikt over een continuïteitsreserve van € 1,9 miljoen om eventuele tegenvallers in de toekomst op te kunnen vangen. Daarnaast is een bestemmingsreserve fondsenwerving aanwezig van € 400.000 om de herijking van de groeistrategie mogelijk te maken.

Wet- en regelgeving

Stichting MIND zorgt ervoor steeds te voldoen aan relevante wet- en regelgeving. Niet voldoen aan wet- en regelgeving zal voor Stichting MIND vergaande gevolgen hebben. Daarom is hier actieve monitoring op door het bestuurs- en bedrijfsbureau. De branche-ontwikkelingen worden continu gemonitord en waar nodig wordt actie ondernomen. We voldoen daarnaast aan de normen van de erkenningsregeling categorie D van het CBF.

6.4 Klachten

De Klachtenregeling van Stichting MIND staat op de website. Mensen kunnen via een contactformulier een klacht indienen. We hebben dat heel laagdrempelig ingericht, omdat we klachten vooral zien als signalen om ons werk te verbeteren. Mensen die een klacht indienen, ontvangen binnen twee weken een reactie. De klachtencoördinator registreert de aard van de klachten, het verloop van het proces en het uiteindelijke resultaat. We bespreken de klachten met de Teamleiders met het doel om hiervan te leren. Veel klachten die wij ontvangen gaan over foutieve adressering, of brieven die dubbel zijn ontvangen. Dit soort administratieve wijzigingen wordt niet geregistreerd als klacht, maar uiteraard wel meteen doorgevoerd in het databestand.

Stichting MIND ontving in 2023 in totaal elf klachten (in 2022 waren dat nog zes klachten). Een klacht ging over de website met informatie over het thema eenzaamheid. Hierna is de informatie op de website aangepast.

De overige tien klachten hadden betrekking op MIND Korrelatie. Dat is meer dan voorgaande jaren, maar afgezet tegen het aantal klantcontacten van ca. 17.000 is dat natuurlijk nog beperkt. Drie klachten gingen over het advies van de hulpverleners, waarbij de indiener van de klacht zich niet geholpen voelde, of ervoer dat de hulpverlener inhoudelijk niet juist reageerde. Een van de klachten ging specifiek over verslaving. Dat thema is vervolgens in het team besproken. In drie gevallen vonden hulpvragers de bejegening van de hulpverleners niet adequaat. Die klachten zijn in het team besproken, en in twee gevallen telefonisch met de hulpvrager besproken. Alle drie de klachten zijn naar tevredenheid van de hulpvrager afgehandeld. Vier klachten gingen over het aantal gesprekken. Soms vinden mensen het lastig dat MIND Korrelatie slechts een eenmalig adviesgesprek aanbiedt. Wanneer hulpvragers meermaals contact zoeken, verwijzen de hulpverleners van MIND Korrelatie hen door naar de Luisterlijn. Vier mensen hebben een klacht ingediend omdat zij zich niet in dit beleid kunnen vinden. De meeste klachten konden we naar tevredenheid van de indieners afhandelen. In twee gevallen wilde de indiener van de klacht niet verder in gesprek. In die gevallen nemen we de klachten hoe dan ook mee als signaal.

Een terugkerend thema is verwachtingsmanagement: het team van hulpverleners geeft aan dat ze vaker geconfronteerd worden met mensen die erg hoge verwachtingen hebben en soms hulp vragen die MIND Korrelatie niet kan bieden. Hulpvragen worden complexer en met enige regelmaat krijgen hulpverleners van MIND Korrelatie een boze reactie van de hulpvragers. Hier besteden we in de teamgesprekken veel aandacht aan, en we zetten erop in om in 2024 onze communicatie zo aan te passen dat hulpvragers beter weten wat ze van de hulpverleners van MIND Korrelatie kunnen verwachten.

7. Financiën

Financiële ontwikkelingen in 2023

In financieel opzicht was 2023 voor Stichting MIND een goed jaar. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 545.000. Als we het resultaat op de beleggingen buiten beschouwing laten dan bedroeg het resultaat € 14.000 negatief (begroot: 147.000 negatief). Het positief resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een positief rendement op de beleggingen van € 558.000. Een resultaat op de belegging wordt jaarlijks op nul begroot vanwege het onzekere karakter. Daarnaast is het positief resultaat te verklaren door een daling van de personeels- en overheadkosten. Deze zijn € 155.000 lager uitgevallen ten opzichte van de begroting. Dit was met name het gevolg van het feit dat een aantal vacatures later, niet of anders (intern) is ingevuld.

Ratio's

Het totaal van de lasten bedroeg afgerond € 4.270.000. Hiervan is € 3.512.000 direct besteed aan de doelstellingen, een percentage van 82%. Hiermee blijft de doelratio, gerelateerd aan de lasten, op een hoog niveau. De erkenningsregeling van het CBF geeft aan dat de verhouding in elk geval als redelijk wordt beschouwd als het percentage doelbesteding over de afgelopen drie jaar minimaal 70% bedraagt. Bij Stichting MIND is dit gemiddelde 85%.

In 2023 bedroeg het percentage dat is besteed aan de wervingskosten 9,4%. Voor de berekening worden de totale wervingskosten gedeeld door de som van de geworven baten. Als norm heeft Stichting MIND gesteld dat het 3-jaars gemiddelde maximaal 20% mag bedragen. Het gemiddeld percentage over 2021-2023 komt op 7,2%. De kosten voor beheer en administratie komen uit op 8,4%. De hoogte hiervan is bepaald op maximaal 15% van de totale lasten.

Vermogensbeleid

Stichting MIND werft zelfstandig middelen voor projecten, programma's en activiteiten die invulling geven aan haar doelstellingen. Om deze doelstellingen te waarborgen houdt Stichting MIND een continuïteitsreserve en specifieke (bestemmings)reserves aan.

In overeenstemming met de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland, houdt Stichting MIND een continuïteitsreserve aan als buffer voor tegenvallende of onverwachte uitgaven. De reserve stelt Stichting MIND in staat bij calamiteiten de werkorganisatie enige tijd in stand te houden en de activiteiten voort te zetten. De gewenste omvang hangt mede af van de risico's en is daarom gekoppeld aan de risicoanalyse van Stichting MIND. Op basis van een uitgevoerde risicoanalyse is de omvang (streefbedrag) van de continuïteitsreserve vastgesteld op € 2 miljoen.

Daarnaast beschikt Stichting MIND over twee bestemmingsreserve. Een reserve om innovaties voor MIND Korrelatie mogelijk te maken. De andere bestemmingsreserve is gevormd om een doorontwikkeling in de fondsenwerving mogelijk te maken, zodat de doelstellingen ook op de lange termijn gehaald kunnen worden.

Na resultaatbestemming 2023 bedraagt de continuïteitsreserve circa € 1,9 miljoen. De innovatiereserve bedraagt € 400.000 en de innovatiereserve € 100.000.

Beleggingsbeleid

Stichting MIND beschikt over een vermogen dat bestaat uit (vrije) reserves en fondsen. De reserves waarborgen de continuïteit van de organisatie en dragen bij aan de begroting. Uitgaande van het lange termijn perspectief van het vermogen wordt dit geïnvesteerd in beursgenoteerde effecten. De beleggingsdoelstelling is het vermogen te laten groeien in reële termen (naast inflatie) met jaarlijks 1,5%. De portefeuille wordt gematigd defensief belegd zodat grote koersschommelingen worden voorkomen. Het jaar 2022 vormde hierop een uitzondering.

In 2023 is een totaal positief rendement behaald van 13,4% (€ 558.000). In 2022 bedroeg het rendement € 1,1 miljoen negatief, met name als gevolg van de inflatie. Het rendement over de afgelopen vijf jaar (2019 t/m 2023) laat onderaan de streep een positief rendement zien van € 755.000, gemiddeld € 151.000 per jaar.

Het grootste deel van het vermogen wordt belegd in obligaties met minimaal een investment grade rating (BBB en hoger). Een relatief klein deel van het vermogen wordt in aandelen belegd en binnen deze beleggingscategorie worden bedrijven geselecteerd met een lager dan gemiddeld risico. De portefeuille wordt volledig duurzaam belegd conform de Goede Doelen Nederland-richtlijn 'Financieel Beheer'. Alle hierin genoemde sectoren, zoals producenten van tabak en alcohol, worden van het beleggingsuniversum uitgesloten met behulp van informatie van EIRIS, een Britse instelling op het gebied van duurzaamheidsscreening. Naast de uitsluitingscriteria worden bedrijven geselecteerd die bovengemiddeld scoren qua duurzaamheid.

Voor het beleggingsbeleid laat Stichting MIND zich bijstaan door een externe beleggingsbeheerder. Dit is IBS te Amsterdam. De directeur-bestuurder en de Auditcommissie van de Raad van Toezicht voeren enkele malen per jaar overleg met de beheerder.

8. Vooruitblik naar 2024

MIND is een maatschappelijke organisatie die droomt van een samenleving waarin wij psychische gezondheid koesteren, daarin investeren en alles doen om onnodig psychisch leed te voorkomen en waarbij iedereen die nu of in de toekomst te maken heeft met psychische klachten kan rekenen op begrip, ondersteuning en goede zorg. We verbinden de missie en activiteiten van de stichting aan het werk van de vereniging MIND Platform. Beide rechtspersonen hebben gezamenlijke doelstellingen verwoord in voornoemde droom en een strategisch meerjarenbeleidsplan 2020-2025.

De urgentie van het werk van MIND is onverminderd groot. De meest recente cijfers laten zien dat het aantal mensen met psychische klachten blijft toenemen, onze samenleving staat onder steeds grotere mentale druk. Daarom blijven wij de missie van MIND onverminderd doorzetten. Echter, om betekenisvol bij te kunnen blijven dragen aan oplossingen om psychische gezondheid te verbeteren, is een stevige groei op inkomsten noodzakelijk. Hierbij speelt fondsenwerving een essentiële rol. Stichting MIND werft fondsen en zet meerdere technieken in die succesvol zijn. Om een stevige groei op inkomsten mogelijk te maken loopt op dit moment een strategisch herpositioneringstraject en stakeholders onderzoek, wat resulteert in een fondsenwervingsplan, groeistrategie en een nieuwe meerjarenstrategie 2025-2027.

Stichting MIND richt zich op de mentale gezondheid van alle mensen in Nederland. In 2024 zal MIND inzetten op voorlichting en naamsbekendheid. MIND heeft per definitie een belangrijke rol op het gebied van voorlichting en publiciteit draagt bij aan het vergroten van de maatschappelijke 'awareness' rondom psychische gezondheid. In 2024 zet MIND zoals gezegd ook in op groei van onze fondsenwervende activiteiten, waarbij we ons in eerste instantie richten op een aantal grote evenementen (vb. MIND Blue Monday Run), en bijvoorbeeld innovatie op het gebied van particuliere fondsenwerving en grote gevers/zakelijke markt, social media en onze website. Daarnaast participeren we ook in 2024 in onderzoeken of initiatieven (vb. Nationaal Plan Hoofdzaken) die bijdragen aan onze missie en kennisontwikkeling, en de ontwikkeling van producten en diensten (zie onder, samenwerking met MIND Us) op het gebied van psychische gezondheid. Ervaringskennis vormt hier, net zoals bij de vereniging MIND Platform, de rode draad door al onze activiteiten.

Sinds haar oprichting twee jaar geleden is MIND Us een van de belangrijkste samenwerkingspartners van stichting MIND, waarbij MIND en MIND Us elkaar waar mogelijk versterken ten behoeve van een mentaal gezonde jeugd. Zo zetten MIND en MIND Us gezamenlijk met zes andere partners uit het veld aan een digitaal platform voor jongeren, een makkelijk te vinden, veilig en anoniem online platform, met toegankelijke informatie, peer-to-peer contact, maar ook gesprekken met getrainde vrijwilligers of hulp bij het vinden van laagdrempelige ondersteuning. De synergie die MIND en MIND Us op het gebied van mentale gezondheid bij jongeren kunnen bereiken zal verder uitgewerkt worden in de nieuwe meerjarenstrategie van MIND.

Als laatste blijft MIND inzetten op gratis en anonieme telefonische en online hulpverlening via onze hulplijn MIND Korrelatie. Onderzoek uit 2023 laat zien dat de dienstverlening van Korrelatie kwalitatief van zeer hoog niveau is. Dit, in combinatie met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van mentale gezondheid en de druk op de ggz in Nederland maken dat wij de dienstverlening van Korrelatie de komende jaren verder willen versterken en uitbreiden, omdat wij willen dat deze effectieve, kortdurende vorm van hulp voor iedereen in Nederland bekend en bereikbaar is. De ontwikkeling van MIND Korrelatie wordt meegenomen in de strategische herpositionering van stichting MIND.

Begroting

	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Begroting 2024
<u>BATEN</u>			
1. Baten van particulieren	1.060.000	1.148.521	1.200.000
2. Baten van bedrijven	75.000	61.495	100.000
3. Baten van Loterijorganisaties	1.400.000	1.473.112	1.400.000
4. Baten van subsidies van overheden	1.395.000	1.428.084	1.413.443
5. Baten van andere organisaties zonder winststreven	265.000	134.609	164.290
6. Baten uit beleggingen	0	558.657	0
7. Overige baten	0	11.343	0
TOTAAL BATEN	4.195.000	4.815.820	4.277.733
<u>LASTEN</u>			
8. Personeelskosten	2.402.906	2.281.050	2.441.800
9. Huisvestingskosten	235.870	237.457	217.113
10. Bureau- en organisatiekosten	419.000	385.251	398.500
11. Bestuurskosten	11.300	9.558	11.300
12. Doorberekend aan projecten	-125.000	-90.341	-48.520
13. Kosten Marketing, Communicatie en Fondsenwerving	177.000	156.876	177.000
14. Kosten Voorlichting	456.250	471.131	456.250
15. Kosten Onderzoek en Projecten	765.000	819.018	624.290
16. Overige baten en lasten	0	301	0
TOTAAL LASTEN	4.342.326	4.270.301	4.277.733
RESULTAAT	-147.326	545.518	0
Begroot doelbesteding 2024			
Programma projecten en subsidies		23%	968.730
Programma voorlichting/communicatie		28%	1.184.003
Programma Korrelatie		33%	1.400.000
Wervingskosten		9%	375.000
Beheer- en administratiekosten		8%	350.000
		100%	4.277.733

Accountant

De accountant van Stichting MIND is WITH Accountants. De accountant heeft de jaarrekening 2023 gecontroleerd en hierbij een goedkeurende accountantsverklaring vertrekt.

Contactgegevens

Stichting MIND (MIND Netherlands)
Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort
Telefoon (033) 303 23 33
IBAN NLO8 ABNA 0469080000 t.n.v. Stichting MIND
E-mail: info@wijzijnmind.nl
Internet: www.wijzijnmind.nl

GOED DOEL

De CBF erkenning is ingesteld door het Centraal Bureau Fondsenwerving. Om in aanmerking te komen voor de erkenning moeten wij voldoen aan strenge voorwaarden over de wijze waarop wij geld werven en hoe wij dit besteden. De belastingdienst heeft MIND aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende instelling en ons een zogenoemde ANBI-verklaring gegeven. Dat betekent dat onze donateurs hun giften kunnen aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Voorwaarde is dat zij voldoen aan de eisen die de belastingdienst aan hen stelt. Wij hoeven over donaties geen erfbelasting te betalen als ANBI aangemerkt goed doel.

Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
1. Materiele vaste activa	154.822	210.465
2. Financiële vaste activa		
2.1 Langlopende vorderingen	81.911	81.911
3. Vorderingen en overlopende activa		
3.1 Debiteuren	124.565	67.092
3.2 Gelieerde partijen	53.907	74.909
3.3 Nog te ontvangen subsidies	59.587	57.262
3.4 Overige vorderingen	1.270.676	1.097.811
3.5 Overlopende activa	<u>65.464</u>	<u>43.607</u>
	1.574.199	1.340.681
4. Effecten	4.594.618	4.261.547
5. Liquide middelen	285.654	206.255
Totaal activa	<u><u>6.691.204</u></u>	<u><u>6.100.858</u></u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
6. Reserves en Fondsen		
Reserves		
6.1 Continuïteitsreserve	1.866.441	1.727.391
6.2 Innovatiereserve	100.000	100.000
6.3 Egalisatiereserve VWS	0	0
6.4 Bestemmingsreserve Fondsenwerving	<u>400.000</u>	<u>350.000</u>
	2.366.441	2.177.391
Bestemmingsfondsen		
Fondsen op naam:		
6.5 Fundashon Boy Winkel	217.667	193.224
6.6 Fonds AGGZ	438.701	389.437
6.7 Karel Geelen Fonds	45.641	40.516
6.8 Prof Dr. Hart De Ruyter Fonds	174.016	170.728
6.9 Antonia Wilhelmina Fonds	<u>2.347.562</u>	<u>2.073.214</u>
	3.223.587	2.867.120
7. Voorzieningen		
7.1 Voorziening personeel (Jubilea / LFB)	33.734	31.438
8. Langlopende schulden		
8.1 Schulden verstrekte subsidies	57.660	133.266
9. Kortlopende Schulden		
9.1 Schulden aan leveranciers	257.799	160.942
9.2 Schulden verstrekte subsidies	100.000	100.000
9.3 Gelieerde maatschappijen	137.818	37.661
9.4 Belastingen en premies Sociale Verzekeringen	164.858	222.299
9.5 Vooruitontvangen subsidies	9.455	0
9.6 Overige schulden en overlopende passiva	<u>339.852</u>	<u>370.741</u>
	1.009.782	891.643
Totaal passiva	<u><u>6.691.204</u></u>	<u><u>6.100.858</u></u>

2. Staat van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
<u>BATEN</u>	€	€	€
1. Baten van particulieren	1.147.566	1.060.000	1.001.717
2. Baten van bedrijven	62.449	175.000	51.406
3. Baten van loterijorganisaties	1.473.112	1.400.000	1.521.546
4. Baten van subsidies van overheden	1.428.084	1.395.000	1.422.842
5. Baten van andere organisaties zonder winststreven	134.609	165.000	271.137
Som van de geworven baten	<u>4.245.820</u>	<u>4.195.000</u>	<u>4.268.648</u>
6. Overige baten	<u>11.343</u>	<u>0</u>	<u>10.524</u>
Totaal baten	<u>4.257.163</u>	<u>4.195.000</u>	<u>4.279.171</u>
 <u>LASTEN</u>			
7. Besteed aan doelstellingen			
7.1 Programma Projecten en subsidies	871.667	820.738	1.443.053
7.2 Programma Korrelatie	1.501.936	1.565.362	1.479.202
7.3 Voorlichting, Communicatie en Programma's	1.138.811	1.152.827	1.010.742
	<u>3.512.413</u>	<u>3.538.927</u>	<u>3.932.997</u>
8. Wervingskosten	399.847	430.039	289.038
9. Kosten beheer en administratie	358.040	373.360	366.388
Totaal lasten	<u>4.270.301</u>	<u>4.342.326</u>	<u>4.588.423</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	-13.138	-147.326	-309.251
10. Saldo financiële baten en lasten	<u>558.657</u>	<u>0</u>	<u>-1.064.602</u>
Saldo van baten en lasten	<u>545.518</u>	<u>-147.326</u>	<u>-1.373.854</u>

Het bestuur heeft met goedkeuring van de Raad van Toezicht de volgende bestemming van het saldo van baten en lasten vastgesteld:

Bestemming van het resultaat	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€
Continuïteitsreserve	139.050	-463.707
Bestemmingsreserve Fondsenwerving	50.000	-134.637
Bestemmingsfondsen:		
- Fundashon Boy Winkel	24.443	-81.853
- Fonds AGGZ	49.264	-99.805
- Karel Geelen Fonds	5.125	-10.383
- Prof Dr. Hart De Ruyter Fonds	3.288	0
- Antonia Wilhelmina Fonds	274.348	-531.427
	<u>545.518</u>	<u>-1.373.854</u>

3. Kasstroomoverzicht 2023

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt in kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Onder liquide middelen zijn posten begrepen welke vrij ter beschikking staan van de vereniging. De geldmiddelen bestaan uit kasmiddelen en banktegoeden. Alle banktegoeden kunnen worden beschouwd als liquide.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo boekjaar	545.518	-1.373.854
Aanpassing voor:		
- afschrijvingen materiele vaste activa	78.492	81.031
- mutaties voorzieningen	2.296	-2.944
- veranderingen in het werkkapitaal:		
mutatie vorderingen en overlopende activa	-256.845	-196.465
mutaties effecten	-333.071	1.115.748
mutatie nog te ontvangen subsidies	2.325	-28.869
mutatie crediteuren	96.857	-109.715
Mutaties gelieerde partijen	121.159	157.530
mutatie overige kortlopende schulden en overlopende passiva	-88.330	346.183
mutatie schulden verstrekte subsidies	-75.606	-50.550
mutatie onderhanden werk	9.454	-198.061
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>102.250</u>	<u>-259.966</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiele vaste activa	-22.850	-61.721
Investerings in immateriele vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	-22.850	-61.721
Netto-kasstroom	<u><u>79.400</u></u>	<u><u>-321.687</u></u>
<u>Controle</u>		
Netto-kasstroom	79.400	-321.687
Mutatie liquidemiddelen	<u>79.400</u>	<u>-321.687</u>
Onverklaard	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>

4. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

Algemene toelichting

Stichting MIND is gevestigd aan het Stationsplein 125 te Amersfoort. De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn RJ650 Verslaggeving Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

De vaststelling door het bestuur en de goedkeuring door de Raad van Toezicht van MIND van de jaarrekening 2023 heeft plaatsgevonden in een gezamenlijke vergadering op 27 mei 2024.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Continuïteitsreserve

De waardering van de continuïteitsreserve is gebaseerd op het beleid zoals deze is gevormd door het bestuur van Stichting MIND, conform de richtlijnen voor fondsenwervende instellingen. De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vaste activa

Vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Beleggingen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde per balansdatum. De gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten uit beleggingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. In de balans wordt rekening gehouden met de, aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn op worden ontvangen dan wel betaald. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in mindering gebracht op de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld.

Kosten eigen fondsenwerving

De kosten ter verwerving van fondsen worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Aandeel in acties van derden

Ontvangen bijdragen uit de Vriendenloterij betreffen de voorschotten en reeds bekende afrekeningen over het boekjaar, alsmede de nagekomen afrekeningen over het voorgaande boekjaar.

Subsidies van overheden

Subsidies van overheden ontvangen voor de uitvoering van projecten of programma's, waarbij de subsidiegever als financier optreedt, worden voor het bestede deel afzonderlijk onder de baten verantwoord.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Bijzondere posten

Bijzondere kosten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het saldo uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

MIND heeft de pensioenregeling van de medewerkers ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) op basis van haar standaard pensioenreglement (middelloonregeling). Op de pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing. Indexatie van opgebouwde aanspraken en rechten is niet verplicht. De hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Het pensioengevend salaris is overeenkomstig fiscale wetgeving vanaf 1 januari 2015 gemaximeerd.

De verschuldigde premie wordt als last in staat van baten en lasten verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde. MIND heeft in het geval van een tekort bij het pensioenfonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Ultimo boekjaar (idem: 2022) waren er geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De dekkinggraad van PFZW eind 2023 bedraagt 106,3% (eind 2022: 109,2%).

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

ACTIVITEITEN

Programma Projecten en Subsidies

De verstrekte subsidies zijn toezeggingen ten behoeve van diverse bestemmingen aan hiervoor in aanmerking komende organisaties. De verstrekte subsidies worden verantwoord in het jaar dat het bestuur ter zake een besluit heeft genomen en dit schriftelijk kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger. De subsidies zijn in drie categorieën ondergebracht: Wetenschappelijk Onderzoek, Fondsen op Naam en overige projecten.

De vrijgevallen toezeggingen zijn ofwel restantbedragen van afgeronde subsidieprojecten ofwel toezeggingen waarop binnen twee jaar geen beroep is gedaan. Deze vallen vrij ten gunste van de algemene middelen en worden zichtbaar in mindering gebracht op de eerder toegezegde subsidies.

Programma Voorlichting en Communicatie

MIND wil door publicaties, campagnes en overige voorlichting bijdragen aan preventie van psychische problemen en ziektes. De hieraan verbonden kosten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben als 'Programma Voorlichting en Communicatie'.

Programma Korrelatie

Korrelatie geeft telefonische en digitale hulpverlening over psychische en psychosociale problematiek.

Kosten eigen organisatie en toerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd moeten worden naar verschillende kostencategorieën. De kosten eigen organisatie zijn onderverdeeld in personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingskosten. Op basis van de werkelijke urenbesteding van de medewerkers worden de totale kosten van de eigen organisatie aan de volgende categorieën toegerekend: 1) doelbestedingen, 2) kosten fondsenwerving en 3) beheer en administratie.

1. Binnen de programma's Projecten & Subsidies, Voorlichting & Communicatie en MIND Korrelatie realiseert MIND jaarlijks zelf een programma van activiteiten. De kosten van de eigen organisatie in het kader van deze programma's worden toegerekend aan- en verantwoord bij deze programma's.
2. De kosten van de eigen organisatie die gemaakt worden voor fondsenwerving, worden toegerekend en verantwoord onder kosten fondsenwerving. Het 3-jaars normpercentage bedraagt gemiddeld maximaal 20%.
3. De kosten voor beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering. Dit zijn de overige kosten (overhead) die niet worden toegerekend aan de activiteiten in het kader van de doelstelling of fondsenwerving. Het bestuur heeft conform richtlijn 650 van het CBF een marge bepaald voor de hoogte van deze kosten. Deze marge is dat de uitgaven voor beheer en administratie maximaal 15% van de totale uitgaven mogen bedragen.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	inventaris / verbouwing	automati- sering	totaal
	€	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	242.391	270.488	512.880
Cumulatieve afschrijvingen	-128.341	-174.074	-302.415
Boekwaarde per 1 januari	114.050	96.414	210.465
Mutaties:			
Investeringen	-	22.850	22.850
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-38.886	-39.606	-78.492
	-38.886	-16.756	-55.642
Aanschafwaarde per 31 december	242.391	293.338	535.729
Cumulatieve afschrijvingen	-167.227	-213.680	-380.907
Boekwaarde per 31 december	75.164	79.658	154.822
Afschrijvingspercentage/jaar	20,0%	25% - 33,3%	

Toelichting

Inventaris/verbouwing

In de tweede helft van 2021 heeft een verbouwing plaatsgevonden. Met de verbouwing op de 5^e etage is de vloer ingericht op basis van nieuwe inzichten, hoofdzakelijk als gevolg van COVID-19.

Automatisering

Met ingang van 2023 worden investeringen aangaande automatisering afgeschreven in 4 jaar (25%). Voorheen was dit 3 jaar (33,3%).

MIND is, zoals iedere andere organisatie, sterk afhankelijk van ICT. Gehele of gedeeltelijk uitval van systemen of zwakke informatiebeveiliging is een belangrijk risico. De ICT wordt regelmatig geëvalueerd met de andere partijen in het Huis voor de Gezondheid (HvdG). Dit heeft er eerder toe geleid dat de wens is ontstaan over te gaan naar nieuwe en aparte tenants (eigen ICT-omgeving) binnen het HvdG. In de loop van 2022 heeft daarom een migratie plaatsgevonden. De kosten hiervoor zijn onderdeel van de kolom automatisering.

2. Financiële vaste activa	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.1 Langlopende vorderingen		
Waarborgsommen	81.911	81.911
	<u>81.911</u>	<u>81.911</u>

Toelichting

De waarborgsommen betreft de waarborgsom en bankgarantie ten behoeve van het Huis voor de Gezondheid.

3. Vorderingen en overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
3.1 Debiteuren		
Nominaal saldo debiteuren	124.565	67.092
Voorziening dubieuze vorderingen	0	0
Boekwaarde debiteuren	<u>124.565</u>	<u>67.092</u>
3.2 Gelieerde maatschappijen		
MIND Us	53.907	74.909
	<u>53.907</u>	<u>74.909</u>
3.3 Nog te ontvangen subsidies		
Nog te ontvangen projectsubsidies	59.587	57.262
	<u>59.587</u>	<u>57.262</u>
3.4 Overige Vorderingen		
Rente en soortgelijke vorderingen	15.268	17.513
Nog te ontvangen loterijgelden	1.071.157	1.079.831
Nalatenschappen	172.250	0
Overige vorderingen	12.001	467
	<u>1.270.676</u>	<u>1.097.811</u>
3.5 Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	42.845	37.602
Vooruitontvangen facturen	22.619	6.004
	<u>65.464</u>	<u>43.607</u>

Toelichting

Debiteuren

De openstaande posten zijn begin 2024 nagenoeg volledig ontvangen. Een voorziening dubieuze debiteuren is derhalve niet van toepassing.

Gelieerde maatschappijen

Stichting MIND werk samen met MIND Platform. Onderling vinden diverse doorbelastingen plaats zoals huurkosten, ICT-kosten en de inzet van personeel. Door faciliteiten (w.o. personeel) te delen worden kostenbesparingen gerealiseerd. In 2022 is MIND Us opgericht welke eveneens is gehuisvest in hetzelfde kantoorpand en etage. Ook met MIND Us vinden onderlinge doorbelastingen plaats.

Nog te ontvangen loterijgelden

De inkomsten van de Postcodeloterij ontvangt MIND jaarlijks volledig achteraf per eind maart, zijnde € 900k. De inkomsten van de SLV (St Loterijacties Volksgezondheid) ontvangt MIND per kwartaal achteraf. De loterijgelden worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

Overlopende activa

De vooruitbetaalde kosten en vooruitontvangen facturen hebben met name betrekking op licentiekosten die in 2023 zijn voldaan maar (deels) betrekking hebben op het boekjaar 2024. Het betreffen hoofdzakelijk kosten aangaande Salesforce, het CRM-systeem van MIND dat (mede) wordt ingezet voor fondsenwervende activiteiten.

4. Effecten	Obligaties	Aandelen	Alternatieven	Totaal
	€	€		€
Stand 1 januari				
Stand einde boekjaar/verkoopprijs	3.149.581	1.410.226	0	4.559.806
Waarderingsverschillen	-615.315	317.056	0	-298.259
Stand begin boekjaar (marktwaarde)	<u>2.534.266</u>	<u>1.727.282</u>	<u>0</u>	<u>4.261.547</u>
Mutaties				
Aankopen	1.126.600	168.920	153.939	1.449.459
Verkopen c.q. lossingen	-1.589.292	-243.149	0	-1.832.441
Waarderingsverschillen	-239.544	657.985	-648	417.793
Mutatie boekjaar	<u>-702.235</u>	<u>583.755</u>	<u>153.291</u>	<u>34.812</u>
Stand per 31 december				
Stand einde boekjaar/verkoopprijs	2.686.889	1.335.996	153.939	4.176.825
Waarderingsverschillen	-239.544	657.985	-648	417.793
Stand einde boekjaar (marktwaarde)	<u>2.447.346</u>	<u>1.993.981</u>	<u>153.291</u>	<u>4.594.618</u>

Toelichting

Om op langere termijn aan de subsidieverplichtingen te kunnen voldoen en de continuïteit te kunnen waarborgen, zijn voldoende financiële reserves nodig. Een gedeelte van deze reserves wordt belegd omdat hiermee naar verwachting een hoger rendement kan worden behaald dan bij banksparen, hetgeen in voorgaande jaren ook zo is gebleken. Alleen het jaar 2022 vormde hier een uitzondering op. Het beleggingsbeleid van MIND is gebaseerd op Richtlijn 'Financieel Beheer Goede Doelen' van de branche organisatie Goede Doelen alsmede het beleggingsstatuut van MIND.

De beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. De marktwaarde van de beleggingen is in de loop van 2023 met € 333k toegenomen. In 2023 is een totaal positief rendement behaald van 13,4% (€ 558k). In 2022 bedroeg het rendement € 1,1 miljoen (20%) negatief, mede als gevolg van de inflatie. Het rendement over de afgelopen vijf jaar (2019 t/m 2023) is totaal € 755k positief, zijnde gemiddeld een positief rendement van € 151k per jaar.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
5. Liquide Middelen		
ABN AMRO	246.516	143.186
KasBank	34.882	56.794
ING N.V.	4.256	6.275
	<u>285.654</u>	<u>206.255</u>

Toelichting

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van MIND. De afname van de liquide middelen wordt toelicht middels het kasstroomoverzicht op pagina 6.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
6. Reserves en Fondsen		
6.1 <u>Continuïteitsreserve</u>		
Stand per 1 januari	1.727.391	2.191.097
Resultaatbestemming	<u>139.050</u>	<u>-463.707</u>
Stand per 31 december	<u>1.866.441</u>	<u>1.727.391</u>
6.2 <u>Innovatiereserve</u>		
Stand per 1 januari	100.000	100.000
Resultaatbestemming	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
6.3 <u>Egalisatiereserve VWS</u>		
Stand per 1 januari	-	52.042
Resultaatbestemming	<u>-</u>	<u>-52.042</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>
6.4 <u>Bestemmingsreserve Fondsenwerving</u>		
Stand per 1 januari	350.000	350.000
Resultaatbestemming	<u>50.000</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>400.000</u>	<u>350.000</u>

Toelichting

Continuïteitsreserve

In overeenstemming met de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland, houdt MIND een continuïteitsreserve aan als buffer voor tegenvallende of onverwachte uitgaven. De reserve stelt het fonds in staat bij calamiteiten de werkorganisatie enige tijd in stand te houden en de activiteiten voort te zetten. De gewenste omvang hangt mede af van de risico's en is daarom gekoppeld aan de risicoanalyse van MIND. Op basis van een uitgevoerde risicoanalyse is de omvang (streefbedrag) van de continuïteitsreserve vastgesteld op € 2 miljoen.

Innovatiereserve

De bestemmingsreserve voor innovatie is door de Raad van Toezicht bepaald om toekomstige innovaties aangaande MIND Korrelatie te garanderen. In 2024 wordt hier een plan voor ontwikkelt als onderdeel van het nieuwe meerjarenbeleidplan.

Egalisatiereserve VWS

De vorming van betreffende egalisatiereserve is toegestaan onder de voorwaarden dat de egalisatiereserve niet meer bedraagt dan 10% van de in het betreffende jaar toegekende structurele instellingssubsidiesubsidie (2023 maximaal: € 137.844). In 2023 bedraagt de overbesteding op de instellingssubsidie van MIND Korrelatie € 49.420. Er is derhalve geen sprake van een onttrekking aangezien de egalisatiereserve beging 2023 nihil bedraagt.

Bestemmingsreserve Fondsenwerving

In lijn met het meerjarenbeleidsplan 2020-2025 is een groeistrategie fondsenwering opgesteld. De groeistrategie wordt op onderdelen niet gehaald en is daarnaast niet meer toereikend. Om recht te doen aan de urgentie uit de samenleving én om vanuit de positie van MIND bij te dragen aan oplossingen om de psychische gezondheid te verbeteren, is een stevige groei op inkomsten noodzakelijk. In 2024 volgt daarom een positioneringstraject alsmede een herijking van de groeistrategie. Op basis hiervan wordt bepaald welke additionele investering nodig zijn, te voldoen uit de bestemmingsreserve Fondsenwerving.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen		
6.5 <u>Fundashon Boy Winkel</u>		
Stand per 1 januari	193.224	275.077
Rendement behaald op vermogen	24.443	-56.116
Toegekende subsidies minus vrijvallen	0	-25.737
Stand per 31 december	<u>217.667</u>	<u>193.224</u>
6.6 <u>Fonds AGGZ</u>		
Stand per 1 januari	389.437	489.242
Rendement behaald op vermogen	49.264	-99.805
Stand per 31 december	<u>438.701</u>	<u>389.437</u>
6.7 <u>Karel Geelen</u>		
Stand per 1 januari	40.516	50.899
Rendement behaald op vermogen	5.125	-10.383
Stand per 31 december	<u>45.641</u>	<u>40.516</u>
6.8 <u>Dr. Hart de Ruiter</u>		
Stand per 1 januari	170.728	170.728
Teruggevallen subsidies	3.288	0
Stand per 31 december	<u>174.016</u>	<u>170.728</u>
6.9 <u>Antonia Wilhelmina Fonds</u>		
Stand per 1 januari	2.073.214	2.604.641
Rendement behaald op vermogen	270.554	-520.928
Kosten vermogensbeheer	-8.293	-10.419
Kosten administratie en ondersteuning	-165	0
Overige kosten	-80	-80
Toegekende subsidies minus vrijvallen	12.331	0
Stand per 31 december	<u>2.347.562</u>	<u>2.073.214</u>

Toelichting bestemmingsfondsen

Fundashon Boy Winkel

Het Fundashon Boy Winkel is in 2001 uit een schenking ontstaan als Fonds op Naam van het Fonds Psychische Gezondheid ter grootte van € 231.200. Het vermogen wordt conform de wens van de schenker in stand gehouden. De revenuen van het vermogen worden aangewend voor projecten in de geestelijke volksgezondheid op Curaçao. De jaarlijkse besteding bedraagt maximaal € 18.000. In 2023 zijn geen toezeggingen gedaan.

Fonds AGGZ

Het Fonds AGGZ is een voortzetting van de Stichting Steunfonds AGGZ, binnen het Fonds Psychische Gezondheid, en richt zich op de verbetering en vernieuwing van de ambulante geestelijke gezondheidszorg. Per jaar is een bedrag van € 17.500 beschikbaar. In 2023 is geen bedrag toegekend.

Fonds Karel Geelen

Het Fonds Karel Geelen is ontstaan uit een legaat en heeft als doel de bevordering van lotgenotencontact en zelfhulp voor mensen met psychische problemen. Het ging bij aanvang om in totaal € 95.308. De commissie van het Karel Geelen Fonds heeft eerder besloten een impuls te geven aan het tot stand komen van MIND Cafés. Ze heeft hiervoor een budget beschikbaar gesteld van € 40.837 aan MIND om samen met cliënten- en familieorganisaties het concept MIND Cafés te ontwikkelen en op verschillende plekken in Nederland te implementeren. Na afronding en verantwoording hiervan zal dit bedrag eind 2024 aan het Fonds Karel Geelen worden onttrokken. Hierna zal het Fonds worden opgeheven.

Prof. Dr. Hart De Ruyter Fonds

Dit fonds is vernoemd naar prof. dr. Th. Hart de Ruyter, de eerste hoogleraar Kinderpsychiatrie in Nederland. Hart de Ruyter erkende het belang van de eerste jeugdervaringen en legde de nadruk op 'warmte en zorg' in de eerste levensjaren. Het vermogen van het fonds is beschikbaar gesteld door Stichting Therapeutische Gezinsverpleging Noord-Nederland (TGVNN).

Vanaf oktober 2012 is het prof. dr. Th. Hart de Ruyter Fonds een Fonds op Naam binnen het Fonds Psychische Gezondheid. Met dit fonds willen we de traditie voortzetten om vooral het perspectief van (zeer) jonge kinderen met een psychiatrische stoornis te verbeteren.

Het doel van het prof. dr. Th. Hart de Ruyter Fonds is niet instandhouding van het vermogen, maar om het bestemmingsfonds over een reeks van jaren aan projecten binnen de doelstelling uit te keren. Jaarlijks wordt in dit kader maximaal € 50.000 beschikbaar gesteld. In 2023 zijn geen toezeggingen gedaan.

Antonia Wilhelmina Fonds

Het Antonia Wilhelmina Fonds (sinds 1913) is als Fonds op Naam ondergebracht bij het Fonds Psychische Gezondheid. De doelstelling is tweeledig:

- a. psychiatrische en gedragsstoornissen van mensen met een verstandelijke handicap en
- b. vermaatschappelijking van de GGZ.

Uit de opbrengst van de beleggingen worden subsidies verstrekt, na aftrek van administratieve- en vermogensbeheerkosten. Het jaarbedrag is bepaald op maximaal € 45.000. In 2023 zijn geen toezeggingen gedaan.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
7. Voorzieningen		
7.1 <u>Reservering levensfasebudget (LFB)</u>		
Stand per 1 januari	31.438	34.382
Vrijval levensfasebudget	<u>2.296</u>	<u>-2.944</u>
Stand per 31 december	<u><u>33.734</u></u>	<u><u>31.438</u></u>

Toelichting

In het verleden volgde Stichting MIND de CAO GGZ. Na een fusie per 2019 is Stichting MIND overgegaan naar de CAO Sociaal Werk zodat alle medewerkers onder dezelfde CAO vallen. Medewerkers die in het verleden vielen onder de CAO GGZ beschikken nog over levensfasebudget (LFB).

In de CAO GGZ wordt op verschillende plekken invulling gegeven aan duurzame inzetbaarheid. Met de introductie van het LFB hebben cao-partijen een concrete en duidelijke invulling gegeven aan een gedeelde visie op dit thema. Het doel van het LFB is om duurzame inzetbaarheid van de medewerker in elke levensfase te bevorderen. Hierdoor hebben medewerkers ruimere mogelijkheden gekregen om hun verlofuren naar eigen inzicht te besteden. De medewerker kan ervoor kiezen om het LFB op te nemen voor een doel dat past bij zijn levensfase en wensen en behoeften.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
8. Langlopende schulden		
8.1 <u>Schulden betreffende verstrekte subsidies</u>		
Schulden op langlopende termijn (stand 1 januari)	133.266	183.816
Schulden op langlopende termijn (mutaties)	-75.606	-50.550
	<u>57.660</u>	<u>133.266</u>
Totaalbedrag toezeggingen	<u>57.660</u>	<u>133.266</u>

Het verloop van de verplichtingen is als volgt:

	2023			2022		
	Fondsen op naam	Overige projecten	2023 Totaal	Fondsen op naam	Overige projecten	2022 Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari	127.891	105.375	233.266	160.941	122.875	283.816
Mutaties						
Toezeggingen boekjaar	0	0	0	26.500	0	26.500
Betalingen	-55.073	-1.627	-56.700	-58.787	-17.500	-76.287
Vrijval	-15.619	-3.288	-18.906	-763	0	-763
	<u>-70.692</u>	<u>-4.915</u>	<u>-75.606</u>	<u>-33.050</u>	<u>-17.500</u>	<u>-50.550</u>
Stand per 31 december	<u>57.199</u>	<u>100.461</u>	<u>157.660</u>	<u>127.891</u>	<u>105.375</u>	<u>233.266</u>
Schulden op langlopende termijn			57.660			133.266
Schulden op kortlopende termijn			<u>100.000</u>			<u>100.000</u>
			157.660			233.266

Toelichting

Subsidies worden toegekend voor (deel) projecten die over het algemeen langer dan één jaar duren. In het jaar van toekenning wordt de gehele subsidieverplichting ten laste van de 'Staat van baten en lasten' gebracht. Veel projecten die zijn toegezegd, worden pas een of enige jaren later uitbetaald. Vooral wetenschappelijk onderzoek heeft een lange looptijd. Dit strekt zich soms wel over jaren uit. In de administratie is daarom op balansniveau een onderscheid gemaakt tussen schulden op langlopende termijn (+ 1 jaar) en schulden op kortlopende termijn (0 – 1 jaar).

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
9. Kortlopende schulden		
9.1 <u>Schulden aan leveranciers</u>		
Crediteuren	<u>257.799</u>	<u>160.942</u>
	<u>257.799</u>	<u>160.942</u>
9.2 <u>Schulden betreffende verstrekte subsidies</u>		
Schulden op kortlopende termijn	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
9.3 <u>Gelieerde maatschappijen</u>		
MIND Platform	<u>137.818</u>	<u>37.661</u>
	<u>137.818</u>	<u>37.661</u>
9.4 <u>Belastingen en premies Sociale Verzekeringen</u>		
Loonheffing en sociale verzekeringen	109.755	116.489
Omzetbelasting	0	45.590
Pensioenpremies	<u>55.103</u>	<u>60.220</u>
	<u>164.858</u>	<u>222.299</u>
9.5 <u>Vooruitontvangen subsidies</u>		
Vooruitontvangen subsidies	<u>9.455</u>	<u>0</u>
	<u>9.455</u>	<u>0</u>
9.6 <u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Loopbaanbudget	50.001	45.743
Reservering verlofdagen	119.062	89.168
Bijdrage programma 'De Gezonde Generatie 2040'	141.266	209.540
Bureau-, organisatie-, en projectkosten	<u>29.524</u>	<u>26.291</u>
	<u>339.852</u>	<u>370.741</u>

Toelichting

Schulden aan leveranciers

De crediteuren hebben betrekking op facturen 2023 die begin 2024 zijn ontvangen. Deze facturen zijn ten laste van het boekjaar 2023 ingeboekt en begin 2024 van de bank afgeschreven. Hiermee loopt de schuld van € 285.371 begin 2024 volledig af.

Overige schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan 1 jaar. De bijdrage aan het programma 'De Gezonde Generatie 2040' bedroeg in 2023 100% van de inkomsten ontvangen van Stichting Loterijacties Volksgezondheid.

Loopbaanbudget (overige schulden en overlopende passiva)

De maandelijkse opbouw van het loopbaanbudget bedraagt 1,5% van het bruto salaris. Voor het loopbaanbudget geldt één belangrijke voorwaarde: de besteding ervan moet de individuele inzetbaarheid van de werknemer ondersteunen. Een medewerker kan dit budget onder andere

aanwenden voor trainingen en opleidingen die niet door de werkgever verplicht worden gesteld, het kopen van vrije dagen et cetera.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichting

De MND-organisatie is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid (HvdG) samen met Alzheimer Nederland, het Longfonds, het Diabetes Fonds en de Maag Lever Darm Stichting. Stichting HvdG heeft een huurovereenkomst afgesloten en separaat onderhuurovereenkomsten opgesteld met de afzonderlijke fondsen, waaronder MIND. De betreffende overeenkomst voor de MIND-organisatie is afgesloten met Stichting MIND, welke de huurkosten voor het betreffende deel doorbelast aan MIND Platform.

De initiële huurovereenkomst is begin 2020 verlengd met een looptijd van 10 jaar tot 15 maart 2033. Het vroegtijdig verlengen van de huidige huurovereenkomst heeft geresulteerd in een lagere vierkante meterprijs en forse incentive, waaronder een huurvrije periode van 15 maanden. De jaarlijkse huurverplichting voor de MIND-organisatie bedraagt € 346.194 (prijsspeil 2024), inclusief servicekosten, parkeerplaatsen en jaarlijkse incentive (huurkorting). Stichting MIND betaalt ongeveer de helft van deze kosten. Daarnaast wordt een deel doorbelast naar onderhuurders van de MIND-organisatie, zijnde circa € 85k in 2024.

Bijdrage gezonde generatie 2040

MIND ontvangt loterijgelden van de Stichting Loterijacties Volksgezondheid. Hiervan wordt 100% (verplicht) afgedragen aan de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF). Dit is een platform waarbinnen jaarlijks diverse activiteiten worden ontplooid. Met de bijdrage wordt het Programma "Gezonde Generatie 2040" gefinancierd.

Garantstelling MIND Us

Met ingang van 2022 brengt MIND jaarlijks bedrijfsvoeringstaken in voor MIND Us op het gebied van Personeel en Organisatie (P&O), Financiële administratie, werkplekken en werkplekondersteuning. Deze bijdrage geschiedt 'in-kind' met een waarde van circa € 79k op jaarbasis. MIND staat daarnaast jaarlijks garant voor de financiering van de loonkosten van de directeur alsmede de junior projectmedewerker zodat, samen met de in-kind bijdrage, de continuïteit van MIND Us voor tien jaar is geborgd. De loonkosten bedragen in 2024 circa € 200k.

Doorbelaste personeelskosten

Stichting MIND en MIND Platform hebben ieder medewerkers in dienst op het gebied van bedrijfsvoering. Deze medewerkers werken voor beide entiteiten waardoor efficiencywinst alsmede kostenbesparingen worden gerealiseerd. De jaarlijkse verplichtingen die hier uit voortvloeien bedragen met ingang van 2024 op jaarbasis circa € 237k aan MIND Platform. Daarnaast betreft de jaarlijkse vordering op basis van deze overeenkomst € 191k op MIND Platform.

Nalatenschappen

MIND heeft in 2021 twee notificaties ontvangen van een nalatenschap. De hoogte kan op dit moment niet met voldoende mate van zekerheid worden vastgesteld. MIND ontvangt de nalatenschap in beide gevallen na overleiden van de erfgenaam, hetgeen kan betekenen dat er op dat moment helemaal geen bezittingen meer zijn. De nalatenschappen zijn dan ook niet opgenomen in de financiële administratie alsmede de jaarrekening.

Fiscale eenheid

Stichting MIND en Mind Landelijk Platform Psychische Gezondheid maken deel van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van die fiscale eenheid.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
BATEN			
1. Baten van particulieren			
Nalatenschappen	174.250	50.000	27.596
Donaties en giften	662.685	685.000	630.248
Overige baten van particulieren	<u>310.631</u>	<u>325.000</u>	<u>343.873</u>
	<u><u>1.147.566</u></u>	<u><u>1.060.000</u></u>	<u><u>1.001.717</u></u>
2. Baten van bedrijven			
Bedrijfsdonaties	<u>62.449</u>	<u>175.000</u>	<u>51.406</u>
	<u><u>62.449</u></u>	<u><u>175.000</u></u>	<u><u>51.406</u></u>
3. Baten van loterijorganisaties			
Vriendenloterij/Postcodeloterij			
Opbrengst geormerkte loten	101.421	100.000	120.874
Opbrengst niet-geormerkte loten	<u>900.000</u>	<u>900.000</u>	<u>900.000</u>
	1.001.421	1.000.000	1.020.874
SLV (St Loterijacties Volksgezondheid)	<u>471.691</u>	<u>400.000</u>	<u>500.671</u>
	<u><u>1.473.112</u></u>	<u><u>1.400.000</u></u>	<u><u>1.521.546</u></u>
4. Baten van subsidies van overheden			
Projectsubsidies	49.641	45.000	248.591
Instellingssubsidie Korrelatie	<u>1.378.443</u>	<u>1.350.000</u>	<u>1.174.251</u>
	<u><u>1.428.084</u></u>	<u><u>1.395.000</u></u>	<u><u>1.422.842</u></u>
5. Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Subsidies en giften derden t.b.v. projecten	<u>134.609</u>	<u>165.000</u>	<u>271.137</u>
	<u><u>134.609</u></u>	<u><u>165.000</u></u>	<u><u>271.137</u></u>
6. Overige baten			
Overige dienstverlening Korrelatie	3.040	0	0
Overige baten	<u>8.303</u>	<u>0</u>	<u>10.524</u>
	<u><u>11.343</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>10.524</u></u>

Toelichting Baten

Baten van particulieren

De inkomsten zijn € 87 hoger uitgevallen dan begroot. Dit is het gevolg van twee ontvangen nalatenschappen ter hoogte van € 174k (begroot: € 50k). Dit verklaart eveneens de toename ten opzichte van 2022 en compenseert daarnaast ruimschoots de daling op de overige onderdelen. De donaties en giften van particulieren dalen ten opzichte van de begroting, maar laten wel een stijging zien ten opzichte van de realisatie 2022 met 5%. De overige baten van particulieren hebben betrekking op acties en evenementen. Deze dalen ten opzichte van de begroting en realisatie 2022 omdat het event 'Last Man Standing' in afgeslankte vorm heeft plaatsgevonden.

Baten van bedrijven

De inkomsten uit bedrijven dalen met € 112k ten opzichte van de begroting, hoofdzakelijk door het ontbreken van voldoende formatie op dit programma.

Baten van loterijorganisaties

De toename van € 73k is met name toe te schrijven aan extra inkomsten vanuit de SLV. MIND draagt deze inkomsten volledig af aan de SGF ten behoeve van het programma 'Gezonde Generatie 2040'.

Baten van subsidies van overheden

De baten stijgen met € 33k ten opzichte van de begroting. De OVA (prijsindexatie) op de instellingssubsidie van MIND Korrelatie is hoger uitgevallen dan voorzien.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

In 2023 zijn verschillende subsidies ontvangen voor de MIND Young Academy, maar minder dan in de begroting was opgenomen. Daarnaast liepen een aantal projecten eind 2022 af.

<u>LASTEN</u>	<u>Realisatie 2023</u> €	<u>Begroot 2023</u> €	<u>Realisatie 2022</u> €
7. Besteed aan doelstellingen			
7.1 Programma projecten en subsidies			
Fondsen op naam	0	50.000	26.500
Projecten en Thema's en overige kosten	755.883	650.000	1.028.894
Directe kosten	<u>755.883</u>	<u>700.000</u>	<u>1.055.394</u>
Uitvoeringskosten Open subsidieprogramma	115.784	120.738	387.659
Kosten projecten en subsidies	<u><u>871.667</u></u>	<u><u>820.738</u></u>	<u><u>1.443.053</u></u>

Toelichting

In 2023 zijn verschillende projecten uitgevoerd, onder andere in het kader van de MIND Young Academy en de MIND Young Studio. Daarnaast is samen met andere gezondheidsfondsen geïnvesteerd in samenwerkingsprojecten vanuit de Samenwerkende Gezondheidsfondsen(SGF).

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
7.2 Programma Korrelatie			
Dienstverlening algemeen	63.136	65.000	137.766
Directe kosten	<u>63.136</u>	<u>65.000</u>	<u>137.766</u>
Uitvoeringskosten Korrelatie	1.438.800	1.500.362	1.341.437
Kosten Korrelatie	<u><u>1.501.936</u></u>	<u><u>1.565.362</u></u>	<u><u>1.479.202</u></u>

Toelichting

De uitgaven voor de telefonische hulp- en advieslijn zijn iets lager uitgevallen dan begroot doordat in 2023 minder uren zijn ingezet.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
7.3 Voorlichting, Communicatie en Programma's			
Diverse acties en evenementen	131.431	130.000	131.157
Positionering en profilering	53.892	71.250	94.321
Organisaties en Partnerships	0	30.000	1.554
Particulieren	159.762	140.000	106.242
Database kosten	125.731	85.000	93.624
Directe communicatiekosten	<u>470.816</u>	<u>456.250</u>	<u>426.897</u>
Uitvoeringskosten communicatie	667.995	696.577	583.845
Kosten Communicatie	<u><u>1.138.811</u></u>	<u><u>1.152.827</u></u>	<u><u>1.010.742</u></u>

Toelichting

Het betreft door MIND in eigen beheer uitgevoerde activiteiten voorlichting en preventie, gesplitst naar directe kosten én de indirecte kosten zoals de personeelskosten van (project) medewerkers. De kosten dalen iets ten opzichte van de begroting 2023. Er zijn geen out-of-pocket kosten gemaakt voor 'Organisaties en Partnerships'. Dit budget is vervolgens geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de database en de particuliere fondsenwerving/voorlichting.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
8. Wervingskosten			
Databasebeheer	42.606	30.000	31.208
Kosten betalingsverkeer	10.741	10.000	10.887
Direct-mailingacties	98.583	90.000	69.143
Organisaties & Partnerships	0	30.000	1.554
Diversen	5.261	17.000	2.325
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Directe wervingskosten	157.191	177.000	115.116
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Uitvoeringskosten werving	242.656	253.039	173.921
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Wervingskosten	<u>399.847</u>	<u>430.039</u>	<u>289.038</u>

Toelichting

In 2023 bedroeg het percentage dat is besteed aan de wervingskosten 9,4%. Voor de berekening worden de totale wervingskosten gedeeld door de som van de geworven baten. Als norm heeft het MIND gesteld dat het 3-jaars gemiddelde maximaal 20% mag bedragen. Het gemiddeld percentage over 2021-2023 komt op 7,2%. De daling ten opzichte van de begroting wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere kosten voor organisatie & partnerships. Deze onderbesteding is deels ingezet voor de doorontwikkeling van de database en het direct-mailingprogramma.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
9. Kosten beheer en administratie			
Personeelskosten	277.820	289.707	225.036
Huisvestingskosten	25.182	26.260	20.052
Kantoor- en algemene kosten	45.084	47.013	112.685
Afschrijving	9.954	10.380	8.615
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	<u>358.041</u>	<u>373.360</u>	<u>366.388</u>

Toelichting

Het bestuur heeft als beleid bepaald dat de kosten beheer en administratie in overeenstemming moeten zijn met het karakter van de organisatie, als goed doel. Voor de bepaling van de marge wordt als benchmark gekeken naar de maatschappelijke sectoren gezondheidszorg, onderwijs, overheid en de goede doelensector. De hoogte hiervan is bepaald op maximaal 15% van de totale lasten.

De kosten beheer en administratie zijn over 2023 8,4% van de totale lasten (de zgn. ratio Beheer en Administratie). In 2022 was dit 8,0%.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
10. Financiële baten en lasten	€	€	€
<i>Gerealiseerd resultaat</i>			
Rente obligaties	36.404	0	36.570
Rente rekening-courant	1.321	0	165
Dividend aandelen	14.493	0	13.615
Verkoop obligaties	-230.047	0	-67.598
Verkoop aandelen	50.584	0	71.971
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-127.244	0	54.723
<i>Ongerealiseerd resultaat</i>			
Kosten van beleggingen	712.316	0	-1.091.778
	-26.415	0	-27.547
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaat beleggingen	<u>558.657</u>	<u>0</u>	<u>-1.064.602</u>

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
<i>Kosten van beleggingen</i>	€	€	€
Kosten vermogensbeheer	21.526	0	22.897
Provisiekosten en dividendbelasting	4.889	0	4.650
Bankkosten	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal kosten van beleggingen	<u>26.415</u>	<u>0</u>	<u>27.547</u>

	2023	2022	2021	2020
<i>Historie beleggingsresultaten</i>	€	€	€	€
Gerealiseerd resultaat	-127.244	54.723	305.956	23.432
Ongerealiseerd resultaat	712.316	-1.091.778	266.318	211.108
Kosten van beleggingen	-26.415	-27.547	-25.256	-25.848
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaat beleggingen	<u>558.657</u>	<u>-1.064.602</u>	<u>547.018</u>	<u>208.692</u>

Toelichting

Over 2023 is een positief beleggingsresultaat behaald van € 558k. Het positief rendement bedroeg 13,4%. In 2022 bedroeg het rendement ruim € 1 miljoen negatief als gevolg van de inflatie. Het rendement over de afgelopen vijf jaar (2019 t/m 2023) laat onderaan de streep een positief rendement zien van € 755k, gemiddeld € 151 per jaar.

Toelichting bestedingen (lastenverdeling)

Toerekening kosten eigen organisatie (bijlage 3 RJ 650)

Bestemming	Doelstelling			Totaal Doelstelling	Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal	Begroot	Totaal voorgaand jaar
	Programma Projecten & Subsidies	Programma Voorlichting & Communicatie	Programma Korrelatie						
Lasten	€	€	€		€	€	€	€	€
Verstrekke subsidies en bijdragen	755.883		63.136	819.018			819.018	765.000	1.253.172
Communicatiekosten		470.816		470.816	157.191		628.007	633.250	542.014
Personeelskosten	89.842	518.328	1.116.431	1.724.601	188.288	277.820	2.190.709	2.277.906	2.116.635
Kantoor- en algemene kosten	14.579	84.113	181.172	279.865	30.555	45.084	355.504	389.800	396.439
Huisvestingskosten	8.143	46.982	101.196	156.322	17.067	25.182	198.571	195.870	188.609
Afschrijving	3.219	18.571	40.001	61.792	6.746	9.954	78.492	80.500	81.031
Totaal	871.667	1.138.811	1.501.936	3.512.413	399.847	358.041	4.270.301	4.342.326	4.577.899

De lastenpost personeelskosten bestaat uit de volgende onderdelen:

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
<i>Personeelskosten</i>	€	€	€
Bruto salariskosten	1.805.033	1.858.663	1.890.736
Sociale lasten	292.217	278.799	291.508
Pensioenkosten	170.806	185.866	180.708
Doorbelasting personeelskosten	-170.421	-193.422	-495.737
Inhuur derden	66.678	30.000	167.870
Verzekeringen en arbodienst	61.505	45.000	43.518
Uitkering ziekengelden	-113.872	-20.000	-34.997
Reiskosten	28.597	23.000	23.475
Overige personeelskosten	50.165	70.000	49.554
	<u>2.190.709</u>	<u>2.277.906</u>	<u>2.116.635</u>

Toelichting op de lastenverdeling

In de Lastenverdeling worden de kosten die MIND maakt, verdeeld over de verschillende doelstellingen, de wervingskosten en de kosten voor Beheer & Administratie. De totalen van de verschillende kolommen komen overeen met de totaal bedragen die zijn opgenomen in de Staat van baten en lasten en in de toelichting daarop. Uit de lastenverdeling wordt duidelijk hoe de eerder vermelde kosten zijn besteed.

Berekeningswijze

De gemaakte kosten zijn overeenkomstig de voorgeschreven indeling verdeeld over de verschillende kostensoorten. Hierbij zijn de direct toerekenbare kosten, de kosten waarvoor een factuur is ontvangen of een contractuele verplichting is aangegaan, direct ten laste van de betreffende kostensoort gebracht. De personeels- en overheadkosten kosten zijn verdeeld op basis van de gemaakte uren voor de verschillende bestemmingen.

Ratio's

De RJ 650 en de erkenningsregeling van het CBF schrijven het hanteren van een aantal ratio's voor die hieronder worden toegelicht. Deze ratio's zijn voor MIND een belangrijk financieel sturingsinstrument.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Percentage wervingskosten	9,4%	10,3%	6,8%
Besteed aan doelstelling	82,3%	81,5%	85,7%
Besteed aan wervingskosten	9,4%	9,9%	6,3%
Besteed aan kosten beheer en administratie	8,4%	8,6%	8,0%
	100,0%	100,0%	100,0%

Doelstellingen

Voor de doelbesteding wordt onderscheidt gemaakt in drie doelgebieden: projecten & subsidies, communicatie & voorlichting en Korrelatie.

Het totaal van de lasten bedroeg afgerond € 4.270.000. Hiervan is € 3.512.000 direct besteed aan de doelstellingen, een percentage van 82% (2022: 86%).

De erkenningsregeling van het CBF geeft aan dat de verhouding in elk geval als redelijk wordt beschouwd als het percentage doelbesteding over de afgelopen drie jaar minimaal 70% bedraagt. Bij MIND is dit gemiddelde 85%.

Wervingskosten

Om inkomsten te realiseren, zoekt het MIND contact met mogelijke gevers. Deze contactmomenten worden mede gebruikt om informatie te verstrekken. Omdat de fondsenwervende activiteiten altijd een inhoudelijke boodschap hebben, wordt een deel van de gemaakte kosten ten laste gebracht van communicatie & voorlichting. Per onderdeel wordt individueel beoordeeld wat een reële verdeling is.

De norm betreft de verhouding tussen de kosten werving baten en de som van geworven baten. Het normpercentage van MIND bedraagt 20%. Het percentage in 2023 en 2022 ligt met 9,4% ruim onder dit normpercentage.

Beheer & Administratie

De post 'Beheer & Administratie' zijn de kosten die MIND maakt voor de (interne) beheersing en administratievoering. Goede Doelen Nederland, de brancheorganisatie voor Goede Doelen, heeft een aanbeveling gedaan voor de toepassing van deze kostenpost om tot zoveel mogelijk vergelijkbaarheid te komen tussen de Fondsenwervende instellingen. MIND berekent de post 'Beheer & Administratie' overeenkomstig deze aanbeveling. Een verdere toelichting is opgenomen bij de kosten beheer & administratie op pagina 27.

Toelichting op de lastenpost personeelskosten

Personeelskosten

Medewerkers zijn ingeschaald volgens de binnen deze CAO Sociaal Werk geldende systematiek. Voor de directiebeloning hanteert Stichting MIND de aanvullende regelingen zoals die door de branchevereniging Goede Doelen Nederland zijn opgesteld.

De totale personeelskosten vallen lager uit dan begroot. Dit werd veroorzaakt door het feit dat een aantal vacatures later, niet of anders (intern) is ingevuld. De functie van directeur-bestuurder was bijvoorbeeld voor 12 maanden begroot, terwijl dit de eerste 5 maanden intern is ingevuld.

In 2023 waren er gemiddeld 26,45 fte in dienst (2022: 31,80 fte). Hiervan zijn er geen werkzaam buiten Nederland. De brutoloonkosten per fte zijn toegenomen, met name als gevolg van een cao loonsverhoging.

Bezoldiging directie en Raad van Toezicht

Leidinggevende topfunctionarissen

De directeur-bestuurder, mevrouw Bos, is per juni 2023 in dienst bij MIND Platform, waar zij een fulltime dienstverband heeft. Indirect is zij (deels) in dienst bij Stichting MIND. Omdat mevrouw Bos één arbeidsovereenkomst heeft wordt een deel van de kosten doorbelast naar Stichting MIND, zijnde 22 uren. Mevrouw Burger heeft de functie directeur-bestuurder (ad interim) ingevuld in de periode januari tot juni 2023.

Aan de directeur(en) zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Naam:	D.J. Bos	G.M. Burger
Functie:	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
<u>Dienstverband:</u>		
Aard (looptijd)	Geen, door belast vanuit MIND Platform	Interim, vanuit vast dienstverband
Uren	22 uur	22 uur
Parttime %	61%	61%
Periode	01/06 - 31/12	01/01 - 30/05
<u>Bezoldiging:</u>		
Jaarinkomen		
Bruto loon/salaris	€ 32.733	€ 26.232
Vakantiegeld + eindejaarsuitkering	€ 5.336	€ 4.276
	€ 38.069	€ 30.508
Belaste vergoedingen	€ 59	€ -
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	€ 5.251	€ 3.513
Totaal 2023	€ 43.379	€ 34.021
Totaal 2022	€ -	€ 4.510

Het jaarinkomen van D.J. Bos blijft binnen het maximum van € 152.661 (1 FTE/12 mnd.) en naar rato € 54.421 (0,6 FTE/7 mnd.) van haar functiegroep volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen van interim bestuurder G.M. Burger blijft binnen het maximum van € 152.661 (1FTE/12 mnd.) en naar rato € 38.872 (1FTE/12 mnd.). Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven voor beide bestuurders binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 223.000.

Mevrouw G.M. Burger staat voor 100% op de loonlijst van Stichting MIND staat en is vervolgens voor 39% doorbelast aan MIND Platform. In bovenstaande opstelling is daarom 61% als parttime percentage opgenomen. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten van de directiebezoldiging verwijzen we naar de paraaf 'bezoldiging directie' van het bestuursverslag.

Bezoldiging leden van de Raad van Toezicht

De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht was lager dan € 2.100, de grens voor het achterwege laten van de individuele bezoldiging in de WNT.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De vaststelling door het bestuur en goedkeuring door de Raad van Toezicht van Stichting MIND van de jaarrekening 2023 heeft plaatsgevonden in de gezamenlijke vergadering op 27 mei 2024.

Mevr. Dr. D.J. Bos, directeur-bestuurder

Mevr. Prof. Dr. W.K. (Wilma) van der Scheer, voorzitter Raad van Toezicht

Mevr. M. (Marijke) van Putten, lid Raad van Toezicht

Mevr. P.W.L. (Petra) Zoer, lid Raad van Toezicht

Mw. drs. J.Th.P.M. (Jenneke) van Dongen MCC, lid Raad van Toezicht

Mevr. H. (Hannah) Hollestelle, lid Raad van Toezicht

Dhr. F.M.H. (Fred) Pijls, MHA, lid Raad van Toezicht

Dhr. drs. C.C.H. (Chris) Roelen, lid Raad van Toezicht

Dhr. Prof. dr. J. (Jaap) van Weeghel, lid Raad van Toezicht

Dhr. Ir. P.M. (Paul) van Rooij, lid Raad van Toezicht

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting MIND

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting MIND te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting MIND op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting MIND zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Amersfoort, 24 juni 2024.

WIT Accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA